

2025/12

8.1.2025

UREDBA (EU) 2025/12 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 19. decembra 2024

o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za izboljšanje in olajšanje kontrol na zunanjih mejah, spremembi uredb (EU) 2018/1726 in (EU) 2019/817 ter razveljavitvi Direktive Sveta 2004/82/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 77(2), točki (b) in (d), ter člena 79(2), točka (c), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvajanje mejne kontrole oseb na zunanjih mejah znatno prispeva k zagotavljanju dolgoročne varnosti Unije, njenih držav članic in državljanov ter kot tako ostaja pomemben zaščitni ukrep, zlasti na območju brez nadzora na notranjih mejah. Mejne kontrole se morajo izvajati v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, kadar je to ustrezno, da bi prispevale k boju proti nezakonitemu priseljevanju in pomagale preprečevati grožnje notranji varnosti, javnemu redu, javnemu zdravju in mednarodnim odnosom držav članic. Pri izvajanju teh mejnih kontrol se mora v celoti spoštovati človekovo dostojanstvo in pravo Unije, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
- (2) Uporaba podatkov o potnikih in informacij o letu, prenesenih pred prihodom potnikov, znanih kot predhodne informacije o potnikih ali podatki API, prispeva k pospešitvi zahtevanih mejnih kontrol med postopkom prehajanja meje. V tej uredbi ta postopek natančneje zadeva prehajanje meja med tretjo državo ali državo članico, za katero ta uredba ne velja, in državo članico, za katero ta uredba velja. Uporaba podatkov API krepi mejne kontrole na navedenih zunanjih mejah, saj se zagotovi dovolj časa za podrobno in celovito preverjanje vseh potnikov na meji, ne da bi to nesorazmerno negativno vplivalo na tiste, ki potujejo v dobri veri. Da bi bile mejne kontrole na zunanjih mejah uspešne in učinkovite, bi bilo zato treba vzpostaviti ustrezen pravni okvir, da bi bil pristojnim mejnim organom držav članic na prehodih na zunanjih mejah dostop do podatkov API zagotovljen že pred prihodom potnikov.
- (3) Obstoječi pravni okvir za podatke API, ki ga tvorita Direktiva 2004/82/ES ⁽⁴⁾ in nacionalno pravo, s katero se prenaša navedena direktiva, se je izkazal za pomembnega za izboljšanje mejnih kontrol, zlasti z vzpostavitvijo okvira, v katerem so lahko države članice uvedle določbe o obveznostih letalskih prevoznikov, da prenesejo podatke API o potnikih, ki se prevažajo na njihovo ozemlje. Vendar na nacionalni ravni še vedno obstajajo različne prakse. Predvsem se podatki API od letalskih prevoznikov ne zahtevajo sistematično, letalski prevozniki pa se soočajo z različnimi zahtevami glede vrste informacij, ki jih morajo zbirati, in pogojev, pod katerimi morajo podatke API prenesti pristojnim mejnim organom. Te razlike letalskim prevoznikom povzročajo nepotrebne stroške in zaplete, obenem pa tudi ovirajo zagotavljanje uspešnih in učinkovitih predhodnih preverjanj oseb, ki prihajajo na zunanje meje.

⁽¹⁾ UL C 228, 29.6.2023, str. 97.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 25. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 12. decembra 2024.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2004/82/ES z dne 29. aprila 2004 o dolžnosti prevoznikov, da posredujejo podatke o potnikih (UL L 261, 6.8.2004, str. 24).

- (4) Da bodo pravila o zbiranju in prenosu podatkov API jasna, usklajena in učinkovita, je treba obstoječi pravni okvir posodobiti in nadomestiti, da se izboljšata in olajšata uspešnost in učinkovitost mejnih kontrol na zunanjih mejah in boj proti nezakonitemu priseljevanju, in sicer v skladu s pravili iz Uredbe (EU) 2016/399 za države članice, za katere se navedena uredba uporablja, ter v skladu z nacionalnim pravom, kadar se navedena uredba ne uporablja.
- (5) Da bi se zagotovil čim doslednejši pristop tako na ravni Unije kot na mednarodni ravni in ob upoštevanju pravil o zbiranju podatkov API, ki se uporabljajo na mednarodni ravni, bi moral posodobljeni pravni okvir, vzpostavljen s to uredbo, upoštevati ustrezne prakse, ki so bile mednarodno dogovorjene z letalskim sektorjem, na primer v okviru smernic Svetovne carinske organizacije, Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov in Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) o predhodnih informacijah o potnikih.
- (6) Zbiranje in prenos podatkov API vplivata na zasebnost posameznikov in vključujeta obdelavo njihovih osebnih podatkov. Za popolno spoštovanje njihovih temeljnih pravic, zlasti pravice do spoštovanja zasebnega življenja in pravice do varstva osebnih podatkov v skladu z Listino, bi bilo treba določiti ustrezne omejitve in zaščitne ukrepe. Na primer, vsaka obdelava podatkov API, predvsem tistih, ki predstavljajo osebne podatke, bi morala ostati strogo omejena na to, kar je potrebno in sorazmerno za doseganje ciljev te uredbe. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti, da se z obdelavo katerih koli podatkov API, ki se zbirajo in prenašajo na podlagi te uredbe, ne povzroči nobena oblika diskriminacije, ki jo opoveduje Listina.
- (7) Da bi lahko dosegla svoje cilje, bi se morala ta uredba uporabljati za vse letalske prevoznike, ki opravljajo – tako redne kot tudi posebne – leto v Unijo, kot so določeni v tej uredbi, ne glede na to, kje imajo ti letalski prevozniki sedež. Zbiranje podatkov iz katerih koli drugih operacij civilnih zrakoplovov, kot so leti letalskih šol ter medicinski, nujni in vojaški leti, ne bi smelo biti zajeto v področje uporabe te uredbe. Ta uredba ne posega v zbiranje podatkov o takih letih, kot je določeno v nacionalnem pravu, ki je skladno s pravom Unije. Komisija bi morala oceniti izvedljivost sheme Unije, v skladu s katero bi bili operaterji zasebnih letov dolžni zbirati in prenašati podatke o letalskih potnikih.
- (8) Obveznosti letalskih prevoznikov, da zbirajo in prenašajo podatke API na podlagi te uredbe, bi morale vključevati vse potnike na letih v Unijo, tranzitne potnike, katerih končni namembni kraj je zunaj Unije, in vse člane posadke, ki jih letalski prevoznik sicer na let napoti v povezavi z njihovimi dolžnostmi, a teh med letom ne opravljajo.
- (9) Zaradi učinkovitosti in pravne varnosti bi bilo treba jasno in izčrpno navesti informacije, ki skupaj predstavljajo podatke API, ki jih je treba zbirati in nato prenesti na podlagi te uredbe, zajemati pa morajo informacije, ki se nanašajo na vsakega potnika, in informacije o njegovem letu. Na podlagi te uredbe in v skladu z mednarodnimi standardi bi morale take informacije o letu zajemati informacije o sedežu in prtljagi, kadar so take informacije na voljo, ter informacije o mejnem prehodu vstopa na ozemlje zadevne države članice v vseh primerih, ki so zajeti s to uredbo. Kadar so informacije o prtljagi ali sedežu na voljo v drugih informacijskih sistemih, s katerimi razpolaga letalski prevoznik, njegov odpravnik, njegov ponudnik sistema ali letališki organ, bi morali letalski prevozniki te informacije vključiti v podatke API, ki se prenesejo pristojnim mejnim organom. Podatki API, kot so opredeljeni in urejeni s to uredbo, ne vključujejo biometričnih podatkov.
- (10) Da bi omogočili prožnost in inovacije, bi bilo treba načeloma vsakemu letalskemu prevozniku prepustiti izbiro, kako bo izpolnjeval svoje obveznosti v zvezi z zbiranjem podatkov API, pri tem pa upoštevati različne vrste letalskih prevoznikov, kot so opredeljeni v tej uredbi, in njihove poslovne modele, med drugim glede časovnega okvira za prijavo na let in sodelovanja z letališči. Vendar glede na to, da obstajajo ustrezne tehnološke rešitve, ki omogočajo avtomatizirano zbiranje nekaterih podatkov API, hkrati pa zagotavljajo, da so ti podatki točni, popolni in ažurni, ter glede na prednosti uporabe take tehnologije z vidika uspešnosti in učinkovitosti bi bilo treba od letalskih prevoznikov zahtevati, da navedene podatke API zbirajo z avtomatiziranimi sredstvi z branjem strojno berljivih podatkov iz potovalnih dokumentov. Kadar v izjemnih okoliščinah uporaba avtomatiziranih sredstev s tehničnega vidika ni mogoča, bi morali letalski prevozniki podatke API izjemoma zbirati ročno v postopku prijave na let, bodisi prek spleta bodisi na letališču, da bi tako zagotovili izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi te uredbe.
- (11) Zbiranje podatkov API z avtomatiziranimi sredstvi bi bilo treba strogo omejiti na alfanumerične podatke, vsebovane v potovalnem dokumentu, in ne bi smelo voditi do zbiranja kakršnih koli biometričnih podatkov iz tega dokumenta. Ker je zbiranje podatkov API del postopka prijave na let, bodisi prek spleta bodisi na letališču, ta uredba ne vključuje obveznosti za letalske prevoznike, da preverijo potovalni dokument potnika, ko se ta vkrca. Skladnosti s to uredbo

ne vključuje nobene obveznosti za potnike, da imajo ob vkrcanju pri sebi potovalni dokument. To ne bi smelo posegati v obveznosti, ki izhajajo iz drugih pravnih aktov Unije ali nacionalnega prava, ki je skladno s pravom Unije.

- (12) Zbiranje podatkov API iz potovalnih dokumentov bi moralo biti skladno tudi s standardi ICAO o strojno berljivih potovalnih dokumentih, ki so bili vključeni v pravo Unije z Uredbo (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, Uredbo Sveta (ES) št. 2252/2004 ⁽⁶⁾ in Direktivo Sveta (EU) 2019/997 ⁽⁷⁾.
- (13) Zahteve iz te uredbe ter ustreznih delegiranih in izvedbenih aktov bi morale pripomoči k temu, da bi letalski prevozniki to uredbo enotno izvajali, s čimer bi se kar najbolj zmanjšali stroški medsebojne povezanosti njihovih sistemov. Da bi lahko letalski prevozniki usklajeno izvajali te zahteve, zlasti v zvezi s strukturo podatkov, njihovo obliko zapisa in protokolom za njihovo posredovanje, bi morala Komisija na podlagi sodelovanja s pristojnimi mejnimi organi, drugimi organi držav članic, letalskimi prevozniki in ustreznimi agencijami Unije zagotoviti, da bo praktični priročnik, ki ga bo izdelala, vseboval vse potrebne smernice in pojasnila.
- (14) Za izboljšanje kakovosti podatkov API bi moral usmerjevalnik, ki se ustanovi na podlagi te uredbe, preveriti, ali so podatki API, ki jih nanj prenesejo letalski prevozniki, skladni s podprtimi oblikami zapisa podatkov, vključno s standardiziranimi podatkovnimi polji ali kodami, tako z vidika vsebine kot tudi strukture. Kadar se pri tem preverjanju ugotovi, da podatki niso skladni s temi oblikami zapisa podatkov, bi moral usmerjevalnik nemudoma in na avtomatiziran način obvestiti zadevnega letalskega prevoznika.
- (15) Pomembno je, da sistemi avtomatiziranega zbiranja podatkov in drugi postopki, vzpostavljeni na podlagi te uredbe, ne vplivajo negativno na zaposlene v letalski industriji, ki morajo imeti priložnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje, s čimer bi se povečali učinkovitost in zanesljivost zbiranja in prenosa podatkov ter izboljšali delovni pogoji v sektorju.
- (16) Potniki bi morali imeti možnost, da med postopkom spletne prijave na let sami z avtomatiziranimi sredstvi podajo določene podatke API, na primer z varno aplikacijo na potnikovem pametnem telefonu, z računalnikom ali spletno kamero, ki lahko prebere strojno berljive podatke v potovalnem dokumentu. Kadar se potniki na let ne prijavijo prek spleta, bi jim morali letalski prevozniki omogočiti, da zahtevane strojno berljive podatke API predložijo med prijavo na let na letališču, ki jo opravijo na samopostrežnem terminalu ali s pomočjo osebe letalskega prevoznika na okencu za prijavo. Brez poseganja v svobodo letalskih prevoznikov, da določijo letalske prevoznine in opredelijo svojo poslovno politiko, je pomembno, da obveznosti na podlagi te uredbe ne povzročijo nesorazmernih ovir za potnike, ki ne morejo uporabljati spletnih sredstev za predložitev podatkov API, kot so dodatne pristojbine za to, da lahko te podatke predložijo na letališču. Poleg tega bi bilo treba v tej uredbi določiti prehodno obdobje, v katerem lahko potniki podatke API predložijo ročno v okviru postopka spletne prijave na let. V takih primerih bi morali letalski prevozniki uporabljati tehnike preverjanja podatkov.
- (17) Da bi zagotovili spoštovanje pravic iz Listine ter dostopne in vključujoče možnosti potovanja, zlasti za ranljive skupine in invalide, ter v skladu s pravicami invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu iz Uredbe (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, bi morali letalski prevozniki s podporo držav članic zagotoviti, da imajo potniki vedno na voljo možnost, da predložijo potrebne podatke na letališču.
- (18) Glede na prednosti, ki jih ponuja uporaba avtomatiziranih sredstev za zbiranje strojno berljivih podatkov API, in jasnost, ki jo omogočajo tehnične zahteve v zvezi s tem, ki jih je treba sprejeti na podlagi te uredbe, bi morali imeti letalski prevozniki, ki se odločijo za uporabo avtomatiziranih sredstev za zbiranje informacij, ki jih morajo posredovati na podlagi Direktive 2004/82/ES, možnost, ne pa tudi obveznosti, da navedene zahteve po njihovem sprejetju uporabljajo v povezavi s tako uporabo avtomatiziranih sredstev, kolikor se navedena direktiva uporablja in

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L 188, 12.7.2019, str. 67).

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2252/2004 z dne 13. decembra 2004 o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajo države članice (UL L 385, 29.12.2004, str. 1).

⁽⁷⁾ Direktiva Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP (UL L 163, 20.6.2019, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1).

to dovoljuje. Kakršna koli prostovoljna uporaba navedenih specifikacij pri uporabi Direktive 2004/82/ES se ne bi smela razumeti, kot da na kakršen koli način vpliva na obveznosti letalskih prevoznikov in držav članic na podlagi navedene direktive.

- (19) Za zagotovitev, da so predhodna preverjanja, ki jih vnaprej opravijo pristojni mejni organi, uspešna in učinkovita, bi morali podatki API, ki se prenesejo na navedene organe, vsebovati podatke o potnikih, ki bodo dejansko prestopili zunanje meje, tj. potnikih, ki so dejansko na krovu zrakoplova, ne glede na to, ali je njihov namembni kraj v Uniji ali zunaj nje. Zato bi morali letalski prevozniki podatke API prenesti nemudoma po zaprtju leta. Poleg tega podatki API pristojnim mejnim organom pomagajo razlikovati med zakonitimi potniki in potniki, ki bi lahko predstavljali tveganje in jih je zato morda treba dodatno preveriti, kar bi zahtevalo dodatno usklajevanje in pripravo nadaljnjih ukrepov, ki bi jih bilo treba sprejeti ob njihovem prihodu. To bi se lahko zgodilo na primer ob nepričakovano velikem številu potnikov, ki morda predstavljajo tveganje, katerih fizične kontrole na mejah bi lahko negativno vplivale na mejne kontrole drugih zakonitih potnikov in njihov čas čakanja na mejah. Da se pristojnim mejnim organom zagotovi možnost, da pripravijo ustrezne in sorazmerne ukrepe na meji, kot so začasno povečanje števila članov osebja ali njihova prerazporeditev, zlasti za lete, pri katerih čas med zaprtjem leta in prihodom na zunanje meje ne zadostuje, da bi lahko pristojni mejni organi pripravili najustreznejši odziv, bi bilo treba podatke API prenesti tudi pred vkrcanjem, in sicer ob prijavi vsakega potnika na let.
- (20) Da bi se izognili kakršnemu koli tveganju zlorabe in da bi se upoštevalo načelo omejitve namena, bi bilo treba pristojnim mejnim organom izrecno prepričati obdelavo podatkov API, ki jih prejmejo na podlagi te uredbe, za kateri koli drug namen, ki ni izrecno določen v tej uredbi in v skladu s pravili iz Uredbe (EU) 2016/399 za države članice, za katere se navedena uredba uporablja, ali, kadar se navedena uredba ne uporablja, v skladu z ustreznimi pravili iz nacionalnega prava.
- (21) Da bi imeli pristojni mejni organi dovolj časa za učinkovito predhodno preverjanje vseh potnikov, vključno s tistimi na dolgih in povezovalnih letih, in dovolj časa za zagotovitev, da so podatki API, ki jih zbirajo in prenašajo letalski prevozniki, točni, popolni in ažurni, da bi lahko po potrebi od letalskih prevoznikov zahtevali dodatna pojasnila, popravke ali dopolnitve, ter da bi podatki API ostali na voljo, dokler se vsi potniki dejansko ne zglasijo na mejnem prehodu, bi morali podatke API, ki jih prejmejo na podlagi te uredbe, hraniti za določeno obdobje, ki ostaja omejeno na to, kar je nujno potrebno za navedene namene. V izjemnih okoliščinah, ko se posamezni potniki po pristanku ne zglasijo na mejnem prehodu v tem določenem časovnem obdobju, bi morale imeti države članice možnost, da svojim pristojnim mejnim organom omogočijo hrambo podatkov API takih posameznih potnikov, dokler se ne zglasijo na mejnem prehodu, ali najdlje za dodatno določeno obdobje. Države članice, ki želijo uporabiti to možnost, so odgovorne za to, da vzpostavijo ustrezna sredstva za identifikacijo teh posameznih potnikov in tako zagotovijo, da se njihovi podatki API hranijo dlje le toliko časa, kot je to nujno potrebno.
- (22) Da bi se lahko letalski prevozniki odzvali na zahteve pristojnih mejnih organov za dodatna pojasnila, popravke ali dopolnitve, bi morali podatke API, ki jih prenesejo na podlagi te uredbe, hraniti za določeno in nujno potrebno obdobje. Poleg tega in za to, da bi se izboljšala potovalna izkušnja zakonitih potnikov, bi morali imeti letalski prevozniki možnost, da v skladu z veljavnim pravom, zlasti z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, hranijo in uporabljajo podatke API, kadar je to potrebno za njihovo običajno poslovanje, zlasti za olajšanje potovanja.
- (23) Da bi se izognili situaciji, v kateri bi morali letalski prevozniki vzpostaviti in vzdrževati več povezav s pristojnimi mejnimi organi držav članic za prenos podatkov API, zbranih na podlagi te uredbe, ter s tem povezanim neučinkovitostim in varnostnim tveganjem, bi bilo treba določiti, da se na ravni Unije v skladu s to uredbo in Uredbo (EU) 2025/13 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ vzpostavi in upravlja en sam usmerjevalnik, ki služi kot povezovalna in razdelilna točka za te prenose. Zaradi operativne in stroškovne učinkovitosti bi se moral

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2025/13 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj ter o spremembi Uredbe (EU) 2019/818 (UL L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj>).

usmerjevalnik, kolikor je to tehnično izvedljivo in ob polnem spoštovanju pravil iz te uredbe in Uredbe (EU) 2025/13, opirati na tehnične komponente drugih ustreznih sistemov, vzpostavljenih na podlagi prava Unije, zlasti v zvezi s spletno storitvijo iz Uredbe (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, portalom za prevoznike iz Uredbe (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in portalom za prevoznike iz Uredbe (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Da bi zmanjšali učinek na letalske prevoznike in zagotovili usklajen pristop v odnosu do letalskih prevoznikov, bi morala Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA), ustanovljena z Uredbo (EU) 2018/1726 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, načrtovati usmerjevalnik, kolikor je to tehnično in operativno izvedljivo, na način, ki je dosleden z obveznostmi letalskih prevoznikov iz uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2017/2226 in (EU) 2018/1240.

- (24) Za izboljšanje učinkovitosti posredovanja podatkov o zračnem prometu in podporo spremljanju podatkov API, posredovanih pristojnim mejnim organom, bi moral usmerjevalnik prejemati podatke o letalskem prometu v realnem času, ki jih zberejo druge organizacije, kot je Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol).
- (25) Usmerjevalnik bi moral na podlagi te uredbe podatke API na avtomatiziran način posredovati na ustrezne pristojne mejne organe, ki bi jih bilo treba določiti na podlagi mejnega prehoda vstopa na ozemlje države članice, vključenega v zadevne podatke API. Za olajšanje postopka distribucije bi morala vsaka država članica navesti, kateri mejni organi so pristojni za prejemanje podatkov API, ki so posredovani z usmerjevalnika. Države članice lahko vzpostavijo enotno podatkovno vstopno točko, ki z usmerjevalnika prejema podatke API in jih nemudoma ter na avtomatiziran način posredujejo pristojnim mejnim organom zadevne države članice. Za zagotovitev pravilnega delovanja te uredbe in zaradi preglednosti bi bilo treba informacije o pristojnih mejnih organih objaviti.
- (26) Usmerjevalnik bi moral služiti le temu, da letalskim prevoznikom olajša prenos podatkov API na pristojne mejne organe v skladu s to uredbo, in ne bi smel biti odložišče podatkov API. Zaradi tega in da bi se čim bolj zmanjšalo tveganje nepooblaščenega dostopa ali druge zlorabe ter v skladu z načelom najmanjšega obsega podatkov se podatki API ne bi smeli shranjevati, če to ni nujno potrebno za tehnične namene, povezane s posredovanjem, podatke API pa bi bilo treba nemudoma, trajno in na avtomatiziran način izbrisati z usmerjevalnika takoj, ko je posredovanje zaključeno.
- (27) Da bi lahko letalski prevozniki čim prej izkoristili prednosti uporabe usmerjevalnika, ki ga razvije eu-LISA v skladu s to uredbo in Uredbo (EU) 2025/13, in pridobili izkušnje z njegovo uporabo, bi morali imeti možnost, ne pa tudi obveznosti, da usmerjevalnik v vmesnem obdobju uporabljajo za prenos informacij, ki jih morajo prenesti na podlagi Direktive 2004/82/ES. To vmesno obdobje bi se moralo začeti takoj, ko usmerjevalnik začne delovati, in zaključiti, ko prenehajo veljati obveznosti na podlagi navedene direktive. Za zagotovitev, da vsaka taka prostovoljna uporaba usmerjevalnika poteka odgovorno, bi bilo treba zahtevati predhodno pisno soglasje države članice, ki bo prejela informacije, in sicer na prošnjo letalskega prevoznika in po tem, ko ta država članica po potrebi opravi preverjanja in pridobi zagotovila. Da bi se izognili temu, da letalski prevozniki večkrat začnejo in prenehajo uporabljati usmerjevalnik, bi bilo treba od njih zahtevati, da po začetku prostovoljne uporabe usmerjevalnika uporabo nadaljujejo, razen če obstajajo objektivni razlogi za prenehanje uporabe usmerjevalnika za prenos informacij na zadevne odgovorne organe države članice, na primer ker postane očitno, da se informacije ne prenašajo zakonito, varno, učinkovito in hitro. Za zagotovitev ustrezne uporabe možnosti prostovoljne uporabe usmerjevalnika bi bilo treba v tej uredbi določiti potrebna pravila o posvetovanjih in zagotavljanju informacij ob

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2017 o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 767/2008 ter (EU) št. 1077/2011 (UL L 327, 9.12.2017, str. 20).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 1077/2011, (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 in (EU) 2017/2226 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje, vizumih za dolgoročno bivanje in dovoljenjih za prebivanje (Uredba VIS) (UL L 218, 13.8.2008, str. 60).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1726 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA), o spremembi Uredbe (ES) št. 1987/2006 in Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1077/2011 (UL L 295, 21.11.2018, str. 99).

ustreznem upoštevanju pravic in interesov vseh strani, ki jih to zadeva. Kakršna koli taka prostovoljna uporaba usmerjevalnika pri uporabi Direktive 2004/82/ES, kot je določena v tej uredbi, se ne bi smela razumeti, kot da na kakršen koli način vpliva na obveznosti letalskih prevoznikov in držav članic na podlagi navedene direktive.

- (28) Usmerjevalnik, ki ga je treba vzpostaviti in upravljati na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) 2025/13, naj bi poenostavil in zmanjšal število tehničnih povezav, potrebnih za prenos podatkov API na podlagi te uredbe, ter jih omejil na eno samo povezavo na letalskega prevoznika in na pristojni mejni organ. Zato bi bilo treba s to uredbo določiti, da morajo tako pristojni mejni organi kot tudi letalski prevozniki vzpostaviti svojo povezavo z usmerjevalnikom in doseči potrebno integracijo z njim, da se zagotovi pravilno delovanje sistema za prenos podatkov API, vzpostavljenega s to uredbo. eu-LISA bi morala usmerjevalnik zasnovati in razviti tako, da bo omogočal uspešno in učinkovito povezavo ter integracijo sistemov in infrastrukture letalskih prevoznikov, pri tem pa upoštevati vse ustrezne standarde in tehnične zahteve. Da se zagotovi pravilno delovanje sistema, vzpostavljenega s to uredbo, bi bilo treba pripraviti podrobna pravila. eu-LISA bi morala pri zasnovi in razvoju usmerjevalnika zagotoviti, da so podatki API, ki jih letalski prevozniki prenesejo in posredujejo pristojnim mejnim organom, med prenosom šifrirani.
- (29) Glede na zadevne interese Unije bi bilo treba vse stroške, ki jih bo imela eu-LISA pri opravljanju svojih nalog na podlagi te uredbe v zvezi z usmerjevalnikom, kriti iz proračuna Unije, vključno z zasnovo in razvojem usmerjevalnika, gostovanjem in tehničnim upravljanjem usmerjevalnika ter strukturo upravljanja pri eu-LISA za podporo zasnovi, razvoju, gostovanju in tehničnemu upravljanju usmerjevalnika. Enako lahko velja za stroške, ki jih bodo imele države članice v zvezi s svojimi povezavami in integracijo z usmerjevalnikom ter njihovim vzdrževanjem, kot se zahtevajo na podlagi te uredbe in v skladu s pravom Unije. Pomembno je, da države članice za te stroške prejmejo ustrezno finančno podporo iz proračuna Unije. V ta namen bi bilo treba finančne potrebe držav članic kriti iz splošnega proračuna Unije v skladu s pravili o upravičenosti in stopnjami sofinanciranja, določenimi v ustreznih pravnih aktih Unije. Letni prispevek Unije, dodeljen eu-LISA, bi moral pokriti potrebe, povezane z gostovanjem in tehničnim upravljanjem usmerjevalnika na podlagi ocene, ki jo izvede eu-LISA. Iz proračuna Unije bi se morala kriti tudi podpora, kot je usposabljanje, ki ga eu-LISA zagotovi letalskim prevoznikom in pristojnim mejnim organom, da se omogoči učinkovit prenos in posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika. Stroške, ki jih bodo imeli neodvisni nacionalni nadzorni organi zaradi nalog, dodeljenih na podlagi te uredbe, bi morala kriti vsaka zadevna država članica sama.
- (30) Ni mogoče izključiti, da zaradi izjemnih okoliščin in kljub sprejetju vseh razumnih ukrepov v skladu s to uredbo centralna infrastruktura ali ena od tehničnih komponent usmerjevalnika ali komunikacijske infrastrukture, ki povezujejo pristojne mejne organe in letalske prevoznike, prenehajo pravilno delovati in da zato tehnično ne bo mogoče, da letalski prevozniki prenesejo podatke API ali da jih pristojni mejni organi prejmejo. Ker bi bil usmerjevalnik v tem primeru nedosegljiv in zato na splošno ne bi bilo razumno mogoče za letalske prevoznike zakonito, varno, učinkovito in hitro z drugimi sredstvi prenesti podatkov API, ki jih zadeva napaka, bi morala obveznost letalskih prevoznikov, da prenesejo navedene podatke API na usmerjevalnik, prenehati veljati, dokler se tehnična nezmožnost ne odpravi. Vendar bi morali letalski prevozniki za zagotovitev razpoložljivosti podatkov API, potrebnih za izboljšanje in olajšanje uspešnosti in učinkovitosti mejnih kontrol na zunanjih mejah ter za boj proti nezakonitemu priseljevanju, še naprej zbirati in hraniti podatke API, da se lahko prenesejo takoj, ko je tehnična nezmožnost odpravljena. Da bi se čim bolj omejili trajanje in negativne posledice vseh tehničnih nezmožnosti, bi se morale zadevne strani v takem primeru nemudoma medsebojno obvestiti in nemudoma sprejeti vse ukrepe, potrebne za odpravo tehnične nezmožnosti. Ta ureditev ne bi smela posegati v obveznosti vseh zadevnih strani na podlagi te uredbe, da zagotovijo pravilno delovanje usmerjevalnika ter svojih sistemov in infrastrukture, kot tudi ne v dejstvo, da se letalskim prevoznikom lahko naložijo kazni, kadar navedenih obveznosti ne izpolnijo, tudi kadar se poskušajo sklicevati na to ureditev, kadar tako sklicevanje ni upravičeno. Da bi preprečili take zlorabe ter olajšali nadzor in po potrebi nalaganje kazni, bi morali letalski prevozniki, ki se sklicujejo na to ureditev zaradi nedelovanja svojega sistema in infrastrukture, o tem poročati pristojnemu nadzornemu organu.
- (31) Kadar letalski prevozniki vzdržujejo neposredne povezave s pristojnimi mejnimi organi za prenos podatkov API, lahko te povezave pomenijo ustrezna sredstva, ki zagotavljajo raven varnosti podatkov, potrebno za prenos podatkov API neposredno pristojnim mejnim organom, kadar usmerjevalnika tehnično ni mogoče uporabiti. Pristojni mejni organi bi morali imeti možnost, da v izjemnih primerih, ko usmerjevalnika tehnično ni mogoče uporabiti, od letalskih prevoznikov zahtevajo, da uporabijo ta ustrezna sredstva, kar ne pomeni, da morajo letalski prevozniki vzdrževati ali vzpostaviti te neposredne povezave ali druga ustrezna sredstva, ki zagotavljajo raven varnosti podatkov, potrebno za prenos podatkov API neposredno pristojnim mejnim organom. Kadar so podatki API v teh izjemnih primerih preneseni z drugimi ustreznimi sredstvi, na primer prek šifriranega elektronskega sporočila ali varnega spletnega portala, pri čemer je izključena uporaba nestandardnih elektronskih formatov, bi

morala biti zagotovljena potrebna raven varnosti, kakovosti in varstva podatkov. Podatke API, ki jih pristojni mejni organi prejmejo z drugimi ustreznimi sredstvi, bi bilo treba nadalje obdelovati v skladu s pravili in zaščitnimi ukrepi za varstvo podatkov iz Uredbe (EU) 2016/399 in veljavnega nacionalnega prava. Potem ko eu-LISA posreduje uradno obvestilo, da je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, in ko se potrdi, da je posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika pristojnemu mejnemu organu zaključen, bi moral pristojni mejni organ nemudoma izbrisati podatke API, ki jih je prej prejel s katerim od drugih ustreznih sredstev. Ta izbris ne bi smel vplivati na posebne primere, v katerih so bili podatki API, ki so jih pristojni mejni organi prejeli s katerim koli drugim ustreznim sredstvom, medtem nadalje obdelani v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 za posebne namene izboljšanja in spodbujanja uspešnosti in učinkovitosti mejnih kontrol na zunanjih mejah in boja proti nezakonitemu priseljevanju.

- (32) Za zagotovitev skladnosti s temeljno pravico do varstva osebnih podatkov bi bilo treba v tej uredbi opredeliti upravljavca in obdelovalca ter določiti pravila o revizijah. Za učinkovito spremljanje, zagotavljanje ustreznega varstva osebnih podatkov in čim večje zmanjšanje varnostnih tveganj bi bilo treba določiti tudi pravila o vodenju dnevnikov, varnosti obdelave in notranjem spremljanju. Kadar se zadevne določbe nanašajo na obdelavo osebnih podatkov, bi morale biti v skladu s splošno veljavnimi pravnimi akti Unije o varstvu osebnih podatkov, zlasti Uredbe (EU) 2016/679 ter Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾.
- (33) Brez poseganja v bolj specifična pravila za obdelavo osebnih podatkov iz te uredbe bi se morala Uredba (EU) 2016/679 uporabljati za obdelavo osebnih podatkov s strani držav članic in letalskih prevoznikov na podlagi te uredbe. Kadar eu-LISA zaradi izvrševanja svojih odgovornosti na podlagi te uredbe obdeluje osebne podatke, bi se morala uporabljati Uredba (EU) 2018/1725.
- (34) Ob upoštevanju pravice potnikov do obveščenosti o obdelavi njihovih osebnih podatkov bi morale države članice zagotoviti, da se potnikom ob rezervaciji in prijavi na let zagotovijo točne ter lahko dostopne in lahko razumljive informacije o zbiranju podatkov API, prenosu takih podatkov pristojnim mejnim organom in o pravicah, ki jih imajo kot posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki.
- (35) Revizije varstva osebnih podatkov, za katere so odgovorne države članice, bi morali izvajati neodvisni nadzorni organi iz člena 51 Uredbe (EU) 2016/679 ali revizijski organ, ki mu je to nalogo zaupal nadzorni organ.
- (36) Namen postopkov obdelave na podlagi te uredbe, ki zajemajo posredovanje podatkov API od letalskih prevoznikov prek usmerjevalnika na pristojne mejne organe držav članic, je pomagati tem organom pri izpolnjevanju njihovih obveznosti upravljanja meja in nalog, povezanih z bojem proti nezakonitemu priseljevanju. Zato bi morale države članice imenovati organe, ki bodo upravljali obdelavo podatkov v usmerjevalniku, posredovanje podatkov z usmerjevalnika na pristojne mejne organe in poznejšo obdelavo teh podatkov, da se izboljšajo in olajšajo mejne kontrole na zunanjih mejah. Države članice imena teh organov sporočijo Komisiji in eu-LISA. Kar zadeva obdelavo osebnih podatkov v usmerjevalniku, bi morale biti države članice skupni upravljavci v smislu člena 26 Uredbe (EU) 2016/679. Letalski prevozniki pa bi morali biti ločeni upravljavci v zvezi z obdelavo podatkov API, ki predstavljajo osebne podatke na podlagi te uredbe. Zato bi morali biti tako letalski prevozniki kot tudi pristojni mejni organi ločeni upravljavci, kar zadeva obdelavo podatkov API na podlagi te uredbe. Ker je eu-LISA odgovorna za zasnovo, razvoj, gostovanje in tehnično upravljanje usmerjevalnika, bi morala biti obdelovalec za podatke API, ki predstavljajo osebne podatke in se obdelajo prek usmerjevalnika, vključno s posredovanjem podatkov z usmerjevalnika na pristojne mejne organe in hrambo navedenih podatkov na usmerjevalniku, če je taka hramba potrebna za tehnične namene.
- (37) Za zagotovitev, da letalski prevozniki učinkovito uporabljajo pravila te uredbe, bi bilo treba določiti, da se nacionalni organi imenujejo in pooblastijo kot nacionalni organi za nadzor podatkov API, odgovorni za spremljanje uporabe teh pravil. Države članice lahko svoje pristojne mejne organe imenujejo za nacionalne organe za nadzor podatkov API. Pravila iz te uredbe o takem spremljanju, tudi v zvezi z naložitvijo kazni, kadar je to potrebno, ne bi smela

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

vplivati na naloge in pooblastila nadzornih organov, ustanovljenih v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, tudi kar zadeva obdelavo osebnih podatkov na podlagi te uredbe.

- (38) Države članice bi morale določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni, ki vključujejo finančne in nefinančne kazni, za tiste letalske prevoznike, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti na podlagi te uredbe, vključno z zbiranjem podatkov API z avtomatiziranimi sredstvi in njihovim prenosom v skladu z zahtevanimi časovnimi okviri, oblikami in protokoli. Države članice predvsem zagotovijo, da se v primeru, ko letalski prevozniki kot pravne osebe večkrat zaporedoma ne izpolnijo svoje obveznosti prenosa podatkov API na usmerjevalnik v skladu s to uredbo, naložijo sorazmerne finančne kazni v višini do 2 % skupnega prometa letalskega prevoznika v predhodnem proračunskem letu. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da letalskim prevoznikom naložijo kazni, tudi finančne kazni, za druge oblike neizpolnjevanja obveznosti iz te uredbe.
- (39) Države članice bi lahko pri določanju pravil glede kazni, ki se na podlagi te uredbe uporabljajo za letalske prevoznike, upoštevale, v kolikšni meri je zagotavljanje popolne točnosti podatkov tehnično in operativno izvedljivo. Poleg tega bi bilo treba pri nalaganju kazni določiti njihovo uporabo in višino. Nacionalni organi za nadzor podatkov API bi lahko upoštevali ukrepe, ki jih je letalski prevoznik sprejel za ublažitev težave, in raven njegovega sodelovanja z nacionalnimi organi.
- (40) Za namene te uredbe in Uredbe (EU) 2025/13 bi morala obstajati enotna struktura upravljanja. Da bi omogočili in spodbujali komunikacijo med predstavniki letalskih prevoznikov ter organi držav članic, pristojnimi na podlagi te uredbe in na podlagi Uredbe (EU) 2025/13, v zvezi s posredovanjem podatkov API z usmerjevalnika, bi bilo treba najpozneje dve leti po začetku delovanja usmerjevalnika ustanoviti dva namenska organa. O tehničnih zadevah, povezanih z uporabo in delovanjem usmerjevalnika, bi bilo treba razpravljati v kontaktni skupini za API-PNR, v kateri bi morali biti tudi predstavniki eu-LISA. O političnih vprašanjih, na primer v zvezi s kaznimi, bi morala razpravljati strokovna skupina za API.
- (41) Ker ta uredba določa nova pravila o zbiranju in prenosu podatkov API za izboljšanje in olajšanje uspešnosti in učinkovitosti mejnih kontrol na zunanjih mejah, bi bilo treba Direktivo 2004/82/ES razveljaviti.
- (42) Ker bi morala usmerjevalnik zasnovati, razviti, gostiti in tehnično upravljati eu-LISA, je treba Uredbo (EU) 2018/1726 spremeniti tako, da se ta naloga doda k nalogam eu-LISA. Za hrambo poročil in statističnih podatkov o usmerjevalniku v centralnem registru za poročanje in statistične podatke (CRRS), ustanovljenem z Uredbo (EU) 2019/817 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾, je treba navedeno uredbo spremeniti. Da bi podprli nacionalni organ za nadzor podatkov API pri izvrševanju te uredbe, je nujno, da spremembe Uredbe (EU) 2019/817 vključujejo določbe o statističnih podatkih o tem, ali so podatki API točni in popolni, na primer z navedbo, ali so bili podatki zbrani z avtomatiziranimi sredstvi. Prav tako je pomembno, da se o izvajanju te uredbe zbirajo zanesljivi in uporabni statistični podatki, da se prispeva k njenim ciljem in da se tako zagotovijo podatki, na podlagi katerih se pripravijo ocene, predvidene s to uredbo. Takšni statistični podatki ne bi smeli vključevati osebnih podatkov. Zato bi se morali iz CRRS statistični podatki, ki temeljijo na podatkih API, zagotavljati le za izvajanje te uredbe in učinkovito spremljanje njene uporabe. Na podlagi podatkov, ki jih usmerjevalnik v ta namen avtomatizirano posreduje v CRRS, ne bi smelo biti mogoče identificirati zadevnih potnikov.
- (43) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme akte o prekinitvi prehodnega obdobja za ročno zbiranje podatkov API, da se povečata jasnost in pravna varnost, da se prispeva k zagotavljanju kakovosti podatkov, zagotavljanju odgovorne uporabe avtomatiziranih sredstev za zbiranje strojno berljivih podatkov API na podlagi te uredbe in zagotavljanju ročnega zbiranja podatkov API v izjemnih okoliščinah in v prehodnem obdobju, da se zagotovi jasnost glede tehničnih zahtev, ki jih uporabljajo letalski prevozniki in ki so potrebne za zagotovitev varnega, uspešnega in hitrega prenosa podatkov API, ki so jih letalski prevozniki zbrali na podlagi te uredbe, na usmerjevalnik, da se zagotovi, da se netočni ali nepopolni podatki ali podatki, ki niso več ažurni, popravijo, dopolnijo ali posodobijo; da se sprejmejo ukrepi v zvezi s tehničnimi zahtevami in operativnimi pravili, ki bi jih letalski prevozniki morali izpolnjevati v zvezi z uporabo avtomatiziranih sredstev za zbiranje strojno berljivih podatkov API na podlagi te uredbe, za ročno zbiranje podatkov API v izjemnih

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2019/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju meja in vizumov ter spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 in (EU) 2018/1861 Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2004/512/ES in Sklepa Sveta 2008/633/PNZ (UL L 135, 22.5.2019, str. 27).

okoliščinah in za zbiranje podatkov API v prehodnem obdobju, vključno z zahtevami glede varnosti podatkov; da se določijo podrobna pravila o skupnih protokolih in podprtih oblikah zapisa podatkov, vključno z zahtevami glede varnosti podatkov, ki jih morajo letalski prevozniki uporabljati za šifriran prenos podatkov API, ter da se določijo podrobna pravila o popravljanju, dopolnjevanju in posodabljanju podatkov API. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje z ustreznimi deležniki, vključno z letalskimi prevozniki in na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁽¹⁷⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov. Te tehnične zahteve in operativna pravila se lahko sčasoma spremenijo, da se upošteva najnovejši tehnološki razvoj.

- (44) Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, in sicer kar zadeva začetek delovanja usmerjevalnika; tehnična in postopkovna pravila za preverjanje podatkov in obvestila; tehnična in postopkovna pravila za posredovanje podatkov API z usmerjevalnika na pristojne mejne organe na način, ki zagotavlja, da je posredovanje varno, učinkovito in hitro ter vpliva na potovanja potnikov in letalske prevoznike le toliko, kolikor je potrebno; povezave pristojnih mejnih organov in letalskih prevoznikov z usmerjevalnikom in integracijo z njim; ter za določitev odgovornosti držav članic kot skupnih upravljavcev, na primer glede prepoznavanja in obvladovanja varnostnih incidentov, vključno s kršitvami varstva osebnih podatkov, ter odnosa med skupnimi upravljavci in eu-LISA kot obdelovalcem, vključno s tem, da eu-LISA upravljavcem, kolikor je to mogoče, z ustreznimi tehničnimi in organizacijskimi ukrepi pomaga, da kot upravljavci izpolnijo svoje obveznosti, da se odzovejo na zahteve za uveljavljanje pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾.
- (45) Vsem zainteresiranim stranem, zlasti letalskim prevoznikom in pristojnim mejnim organom, bi bilo treba dati na voljo dovolj časa, da se pripravijo na izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi te uredbe, pri čemer je treba upoštevati, da se lahko nekatere priprave, kot so tiste v zvezi z obveznostmi glede povezave in integracije z usmerjevalnikom, zaključijo šele, ko bosta fazi zasnove in razvoja usmerjevalnika zaključeni in bo usmerjevalnik začel delovati. Zato bi se morala ta uredba začeti uporabljati šele na ustrezen datum po začetku delovanja usmerjevalnika, kot ga določi Komisija v skladu s to uredbo in Uredbo (EU) 2025/13. Vendar bi morala imeti Komisija možnost, da delegirane in izvedbene akte na podlagi te uredbe sprejme že od zgodnejšega datuma, da zagotovi čimprejšnje delovanje sistema, vzpostavljenega s to uredbo.
- (46) Fazo zasnove in razvoja usmerjevalnika, vzpostavljenega na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) 2025/13, bi bilo treba začeti in zaključiti čim prej, da bi usmerjevalnik lahko začel čim prej delovati, kar zahteva tudi sprejetje ustreznih delegiranih in izvedbenih aktov, določenih v tej uredbi. Za nemoten in učinkovit razvoj teh faz bi bilo treba ustanoviti poseben Odbor za upravljanje programov z nalogo, da nadzoruje eu-LISA pri izpolnjevanju njenih nalog v teh fazah. Odbor bi morali razpustiti dve leti po začetku delovanja usmerjevalnika. Poleg tega bi bilo treba v skladu z Uredbo (EU) 2018/1726 ustanoviti namenski svetovalni organ, tj. svetovalno skupino za API-PNR, da bi eu-LISA in Odboru za upravljanje programov zagotavljala strokovno znanje o fazah zasnove in razvoja usmerjevalnika, eu-LISA pa tudi o gostovanju in upravljanju usmerjevalnika. Odbor za upravljanje programov in svetovalna skupina za API-PNR bi morala biti ustanovljena in delovati po vzoru obstoječih odborov za upravljanje programov in svetovalnih skupin.
- (47) To uredbo bi bilo treba redno ocenjevati, da se zagotovi spremljanje njene dejanske uporabe. Zbiranje podatkov API predvsem ne bi smelo negativno vplivati na potovalno izkušnjo zakonitih potnikov. Komisija bi morala zato v svoja redna poročila o oceni uporabe te uredbe vključiti oceno njenega učinka na potovalno izkušnjo zakonitih potnikov. Ocena bi morala vključevati tudi oceno kakovosti podatkov, ki jih pošlje usmerjevalnik, in učinkovitosti usmerjevalnika z vidika pristojnih mejnih organov.

⁽¹⁷⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (48) Prav tako bi bilo treba brez odlašanja zagotoviti pojasnilo, kot je določeno v tej uredbi, glede uporabe specifikacij v zvezi z uporabo avtomatiziranih sredstev v skladu z Direktivo 2004/82/ES. Zato bi se morale določbe o navedenih zadevah začeti uporabljati na datum začetka veljavnosti te uredbe. Da bi se lahko usmerjevalnik začel čim prej prostovoljno uporabljati, bi se morale določbe o taki uporabi in nekatere druge določbe, potrebne za zagotovitev odgovorne uporabe usmerjevalnika, začeti uporabljati čim prej, in sicer od začetka delovanja usmerjevalnika.
- (49) Ker bodo imeli letalski prevozniki zaradi te uredbe dodatne stroške prilagajanja in upravne stroške, bi bilo treba skrbno spremljati splošno regulativno breme za letalski sektor. Glede na to bi bilo treba v poročilu o oceni delovanja te uredbe preveriti, v kolikšni meri so bili doseženi cilji te uredbe in v kakšnem obsegu je vplivala na konkurenčnost sektorja.
- (50) Ta uredba ne posega v pristojnosti držav članic v zvezi z nacionalnim pravom glede nacionalne varnosti, če je tako pravo v skladu s pravom Unije.
- (51) Ta uredba ne posega v pristojnost držav članic, da na podlagi svojega nacionalnega prava zbirajo podatke o potnikih od ponudnikov prevoza, ki niso navedeni v tej uredbi, če je tako nacionalno pravo v skladu s pravom Unije.
- (52) Ker so cilji te uredbe, in sicer izboljšanje in olajšanje uspešnosti in učinkovitosti mejnih kontrol na zunanjih mejah ter boj proti nezakonitemu priseljevanju, povezani z zadevami, ki so same po sebi čezmejne narave, jih države članice same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije. Unija lahko zato sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (53) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (54) Irska sodeluje pri tej uredbi v skladu s členom 5(1) Protokola št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenim v okvir Evropske unije, ki je priložen PEU in PDEU, in členom 6(2) Sklepa Sveta 2002/192/ES⁽¹⁹⁾.
- (55) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽²⁰⁾, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa Sveta 1999/437/ES⁽²¹⁾.
- (56) Ta uredba za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽²²⁾, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES⁽²³⁾.
- (57) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske

⁽¹⁹⁾ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

⁽²⁰⁾ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

⁽²¹⁾ Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

⁽²²⁾ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

⁽²³⁾ Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ⁽²⁴⁾, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU ⁽²⁵⁾.

- (58) Ta uredba za Ciper predstavlja akt, ki temelji na schengenskem pravnem redu oziroma je z njim kako drugače povezan v smislu člena 3(1) Akta o pristopu iz leta 2003.
- (59) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 8. februarja 2023 ⁽²⁶⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1 SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Za namen izboljšanja in spodbujanja uspešnosti in učinkovitosti mejnih kontrol na zunanjih mejah in boja proti nezakonitemu priseljevanju ta uredba določa pravila o:

- (a) zbiranju predhodnih informacij o potnikih (API) s strani letalskih prevoznikov;
- (b) prenosu podatkov API s strani letalskih prevoznikov na usmerjevalnik;
- (c) posredovanju podatkov API z usmerjevalnika na pristojne mejne organe.

Ta uredba ne posega v uredbi (EU) 2016/679 in (EU) 2018/1725.

Člen 2

Področje uporabe

Ta uredba se uporablja za letalske prevoznike, ki opravljajo lete v Unijo.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „letalski prevoznik“ pomeni letalski prevoznik, kakor je opredeljen v členu 3, točka 1, Direktive (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾;
- (2) „mejna kontrola“ pomeni mejno kontrolo, kakor je opredeljena v členu 2, točka 11, Uredbe (EU) 2016/399;

⁽²⁴⁾ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

⁽²⁵⁾ Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

⁽²⁶⁾ UL C 84, 7.3.2023, str. 2.

⁽²⁷⁾ Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L 119, 4.5.2016, str. 132).

- (3) „leti v Unijo“ pomeni lete z odhodom na ozemlju tretje države ali države članice, za katero se ta uredba ne uporablja, in načrtovanim prihodom na ozemlju države članice ali držav članic, za katere se uporablja ta uredba;
- (4) „mejni prehod“ pomeni mejni prehod, kakor je opredeljen v členu 2, točka 8, Uredbe (EU) 2016/399;
- (5) „redni let“ pomeni let, ki poteka po določenem redu letenja in za katerega lahko splošna javnost kupi vozovnice;
- (6) „posebni let“ pomeni let, ki ne poteka po določenem redu letenja in ni nujno del redne letalske linije;
- (7) „pristojni mejni organ“ pomeni organ, ki ga država članica zadolži za izvajanje mejne kontrole ter ki ga ta država članica imenuje in uradno prihlasi v skladu s členom 14(2);
- (8) „potnik“ pomeni vsako osebo, razen članov posadke, ki opravljajo svoje dolžnosti, ki se prevaža ali se bo prevažala na zrakoplovu s soglasjem letalskega prevoznika, pri čemer se takšno soglasje izrazi z registracijo te osebe na seznamu potnikov;
- (9) „predhodne informacije o potnikih“ ali „podatki API“ pomeni podatke o potnikih in informacije o letu iz člena 4(2) oziroma (3);
- (10) „usmerjevalnik“ pomeni usmerjevalnik iz člena 11 te uredbe in člena 9 Uredbe (EU) 2025/13;
- (11) „osebni podatki“ pomeni osebne podatke, kakor so opredeljeni v členu 4, točka 1, Uredbe (EU) 2016/679;
- (12) „podatki o letalskem prometu v realnem času“ pomeni informacije o dohodnem in odhodnem letalskem prometu letališča, ki ga zajema ta uredba.

POGLAVJE 2

ZBIRANJE, PRENOS, HRAMBA IN BRISANJE PODATKOV API

Člen 4

Zbiranje podatkov API s strani letalskih prevoznikov

1. Letalski prevozniki zbirajo podatke API o vsakem potniku na letih v Unijo, ki bodo preneseni na usmerjevalnik v skladu s členom 6. Kadar se let opravlja pod skupno oznako letalskih prevoznikov je za prenos podatkov API odgovoren letalski prevoznik, ki opravlja let.
2. Podatke API tvorijo samo naslednji podatki za vsakega potnika na letu:
  - (a) priimek; ime ali imena;
  - (b) datum rojstva, spol in državljanstvo;
  - (c) vrsta in številka potovalnega dokumenta ter tričrkovna oznaka države izdajateljice potovalnega dokumenta;
  - (d) datum izteka veljavnosti potovalnega dokumenta;
  - (e) identifikacijska številka, ki jo letalski prevoznik uporablja za iskanje potnika v svojem informacijskem sistemu (koda lokatorja evidence PNR);
  - (f) informacije o sedežu, ki ustreza sedežu v zrakoplovu, ki je bil dodeljen potniku, kadar so take informacije na voljo;
  - (g) številka oziroma številke oznak za prtljago ter število in teža prijavljenih torb, kadar so take informacije na voljo;
  - (h) koda, ki označuje metodo, uporabljeno za zajemanje in potrjevanje podatkov iz točk (a) do (d).

3. Podatke API tvorijo tudi samo naslednje informacije o letu za let vsakega potnika:
- (a) identifikacijska številka leta ali, kadar se let opravlja pod skupno oznako letalskih prevoznikov, identifikacijske številke leta ali, če taka številka ne obstaja, drugo jasno in primerno sredstvo za identifikacijo leta;
  - (b) kadar je ustrezno, mejni prehod vstopa na ozemlje države članice;
  - (c) koda letališča prihoda ali, kadar je pristanek načrtovan na enem ali več letališčih na ozemlju ene ali več držav članic, za katere se uporablja ta uredba, kode vzletnih letališč na ozemljih zadevnih držav članic;
  - (d) koda letališča odhoda;
  - (e) koda letališča začetnega kraja vkrcanja, kadar je na voljo;
  - (f) lokalni datum in čas odhoda;
  - (g) lokalni datum in čas prihoda;
  - (h) kontaktni podatki letalskega prevoznika;
  - (i) oblika zapisa, uporabljena za prenos podatkov API.

Člen 5

Načini zbiranja podatkov API

1. Letalski prevozniki pri zbiranju podatkov API na podlagi člena 4 poskrbijo, da so podatki API, ki jih prenesejo v skladu s členom 6, točni, popolni in ažurni.

2. Letalski prevozniki zbirajo podatke API iz člena 4(2), točke (a) do (d), z uporabo avtomatiziranih sredstev za pridobitev strojno berljivih podatkov iz potovalnega dokumenta zadevnega potnika. To storijo v skladu s podrobnimi tehničnimi zahtevami in operativnimi pravili iz odstavka 7 tega člena, ko bodo taka pravila enkrat sprejeta in se uporabljala.

Kadar letalski prevozniki nudijo spletno prijavo na let, potnikom zagotovijo možnost, da podatke API iz člena 4(2), točke (a) do (d), predložijo z avtomatiziranimi sredstvi med to spletno prijavo. Za potnike, ki se na let ne prijavijo prek spleta, letalski prevozniki omogočijo, da te podatke API predložijo z avtomatiziranimi sredstvi med prijavo na letališču, ki jo opravijo na samopostrežnem terminalu ali s pomočjo osebja letalskega prevoznika na okencu.

Kadar uporaba avtomatiziranih sredstev tehnično ni mogoča, letalski prevozniki podatke API iz člena 4(2), točke (a) do (d), izjemoma zberejo ročno med postopkom prijave na let, bodisi prek spleta bodisi na letališču, na način, ki zagotavlja skladnost z odstavkom 1 tega člena.

3. Vsa avtomatizirana sredstva, ki jih letalski prevozniki uporabijo za zbiranje podatkov API na podlagi te uredbe, so zanesljiva, varna in posodobljena. Letalski prevozniki zagotovijo, da so podatki API med prenosom teh podatkov od potnika do letalskih prevoznikov šifrirani.

4. Letalski prevozniki v prehodnem obdobju potnikom poleg avtomatiziranih sredstev iz odstavka 3 omogočijo, da podatke API vnesejo ročno med spletno prijavo na let. V takih primerih letalski prevozniki uporabijo tehnike preverjanja podatkov, da zagotovijo skladnost z odstavkom 1.

5. Prehodno obdobje iz odstavka 4 ne vpliva na pravico letalskih prevoznikov, da na letališču pred vkrcanjem na zrakoplov preverijo podatke API, zbrane med spletno prijavo na let, da bi zagotovili skladnost z odstavkom 1, v skladu z veljavnim pravom Unije.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da na datum, štiri leta po začetku delovanja usmerjevalnika iz člena 34 ter na podlagi ocene razpoložljivosti in dostopnosti avtomatiziranih sredstev za zbiranje podatkov API, sprejme delegirani akt v skladu s členom 44 ter tako zaključi prehodno obdobje iz odstavka 4 tega člena.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 44 za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih tehničnih zahtev in operativnih pravil za zbiranje podatkov API iz člena 4(2), točke (a) do (d), z uporabo avtomatiziranih sredstev v skladu z odstavkoma 2 in 3 tega člena ter za ročno zbiranje podatkov API v izjemnih okoliščinah v skladu z odstavkom 2 tega člena in v prehodnem obdobju iz odstavka 4 tega člena. Te tehnične zahteve in operativna pravila vključujejo zahteve glede varnosti podatkov in uporabe najzanesljivejših avtomatiziranih sredstev, ki so na voljo za zbiranje strojno berljivih podatkov iz potovalnega dokumenta.

8. Letalski prevozniki, ki za zbiranje informacij iz člena 3(1) in (2) Direktive 2004/82/ES uporabljajo avtomatizirana sredstva, lahko to storijo, če pri tem uporabljajo tehnične zahteve glede take uporabe iz odstavka 7 tega člena v skladu z navedeno direktivo.

Člen 6

Obveznosti letalskih prevoznikov glede prenosa podatkov API

1. Letalski prevozniki šifrirane podatke API prenesejo na usmerjevalnik z elektronskimi sredstvi, da se posredujejo pristojnim mejnim organom v skladu s členom 14. Podatke API prenesejo v skladu s podrobnimi pravili iz odstavka 3 tega člena, ko bodo taka pravila enkrat sprejeta in se uporabljala.

2. Letalski prevozniki prenesejo podatke API:

(a) za posameznega potnika ob prijavi na let, vendar ne prej kot 48 ur pred načrtovanim časom odhoda leta, in

(b) za vse vkrcane potnike nemudoma po zaprtju leta, in sicer ko so potniki že v zrakoplovu, ki se pripravlja na odhod, in se ne morejo več vkrcati ali izkrcati.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 44 za dopolnitev te uredbe z določitvijo potrebnih podrobnih pravil o skupnih protokolih in podprtih oblikah zapisa podatkov, ki se uporabljajo za šifriran prenos podatkov API na usmerjevalnik iz odstavka 1 tega člena, vključno s prenosom podatkov API ob prijavi na let in zahtevami za varnost podatkov. S temi podrobnimi pravili se zagotovi, da letalski prevozniki prenesejo podatke API z uporabo enake strukture in vsebine.

Člen 7

Obdelava podatkov API s strani pristojnih mejnih organov

Pristojni mejni organi obdelujejo podatke API, ki jih prejmejo v skladu s to uredbo, izključno za namen izboljšanja in spodbujanja uspešnosti in učinkovitosti mejnih kontrol na zunanjih mejah in boja proti nezakonitemu priseljevanju.

Pristojni mejni organi podatke API obdelujejo tako, da pri tem ne pride do oblikovanja profilov posameznikov, kot je navedeno v členu 22 Uredbe (EU) 2016/679, ali do diskriminacije oseb na podlagi razlogov, navedenih v členu 21 Listine.

Člen 8

Obdobje hrambe in izbris podatkov API

1. Letalski prevozniki 48 ur od trenutka, ko usmerjevalnik prejme podatke API, ki so mu bili preneseni v skladu s členom 6(2), točki (a) in (b), hranijo podatke API, ki so jih zbrali na podlagi člena 4. Po izteku tega obdobja nemudoma in trajno izbrišejo te podatke API brez poseganja v možnost letalskih prevoznikov, da hranijo in uporabljajo podatke, kadar je to potrebno za njihovo običajno poslovanje v skladu z veljavnim pravom, in v člen 16(1) in (3).

2. Pristojni mejni organi podatke API, ki so jim bili posredovani na podlagi člena 14 po prenosu na podlagi člena 6(2), točki (a) in (b), hranijo 48 ur od njihovega prejema. Ko se ta rok izteče, podatke API nemudoma in trajno izbrišejo.

V izjemnih primerih lahko pristojni mejni organi hranijo podatke API še največ 48 ur samo, če se taki podatki API nanašajo na potnike, ki se v časovnem obdobju iz prvega pododstavka niso zglasili na mejnem prehodu.

Člen 9

Popravljanje, dopolnjevanje in posodabljanje podatkov API

1. Kadar letalski prevoznik ugotovi, da so bili podatki, ki jih hrani na podlagi te uredbe, obdelani nezakonito ali niso podatki API, te podatke nemudoma in trajno izbriše. Če so bili ti podatki preneseni na usmerjevalnik, letalski prevoznik o tem nemudoma obvesti Agencijo Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA). eu-LISA po prejemu takih informacij nemudoma obvesti pristojni mejni organ, ki je prejel podatke, posredovane prek usmerjevalnika. Ta pristojni mejni organ nemudoma in trajno izbriše te podatke.
2. Kadar letalski prevoznik ugotovi, da so podatki, ki jih hrani na podlagi te uredbe, netočni, nepopolni ali niso ažurni, jih nemudoma popravi, dopolni ali posodobi. To ne posega v možnost letalskih prevoznikov, da hranijo in uporabljajo podatke, kadar je to potrebno za njihovo normalno poslovanje v skladu z veljavnim pravom.
3. Kadar letalski prevoznik po prenosu podatkov API na podlagi člena 6(2), točka (a), vendar pred prenosom na podlagi člena 6(2), točka (b), ugotovi, da so preneseni podatki netočni, na usmerjevalnik nemudoma prenese popravljene podatke API.
4. Kadar letalski prevoznik po prenosu podatkov API na podlagi člena 6(2), točka (a) ali (b), ugotovi, da so preneseni podatki netočni, nepopolni ali niso ažurni, na usmerjevalnik nemudoma prenese popravljene, dopolnjene ali posodobljene podatke API.
5. Kadar pristojni mejni organ po posredovanju podatkov API na podlagi člena 14 ugotovi, da so podatki netočni, nepopolni ali zastareli, te podatke nemudoma izbriše, razen če se podatki potrebujejo za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi iz te uredbe.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 44 za dopolnitev te uredbe z določitvijo potrebnih podrobnih pravil o popravljanju, dopolnjevanju in posodabljanju podatkov API v smislu tega člena.

Člen 10

Temeljne pravice

1. Letalski prevozniki in pristojni organi z zbiranjem in obdelavo osebnih podatkov v skladu s to uredbo in Uredbo (EU) 2025/13 ne povzročajo diskriminacije oseb na podlagi razlogov, navedenih v členu 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
2. Ta uredba v celoti spoštuje človekovo dostojanstvo ter temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina, vključno s pravico do spoštovanja zasebnega življenja, azila, varstva osebnih podatkov, prostega gibanja in učinkovitega pravnega sredstva.
3. Posebna pozornost se nameni otrokom, starejšim osebam, invalidom in ranljivim osebam. Pri izvajanju te uredbe je najpomembnejše vodilo otrokova korist.

POGLAVJE 3
DOLOČBE GLEDE USMERJEVALNIKA

Člen 11

Usmerjevalnik

1. eu-LISA v skladu s členoma 25 in 26 zasnuje, razvije, gosti in tehnično upravlja usmerjevalnik za olajševanje prenosa šifriranih podatkov API s strani letalskih prevoznikov na pristojne mejne organe v skladu s to uredbo.
2. Usmerjevalnik tvorita:
  - (a) centralna infrastruktura, vključno s sklopom tehničnih komponent, ki omogočajo sprejem in posredovanje šifriranih podatkov API;
  - (b) varen komunikacijski kanal med centralno infrastrukturo in pristojnimi mejnimi organi ter varen komunikacijski kanal med centralno infrastrukturo in letalskimi prevozniki za prenos in posredovanje podatkov API in za vse s tem povezane komunikacije;
  - (c) varen kanal za sprejemanje podatkov o letalskem prometu v realnem času.
3. Brez poseganja v člen 12 te uredbe usmerjevalnik, kadar je to ustrezno in tehnično izvedljivo, deli in ponovno uporabi tehnične komponente, vključno s komponentami strojne in programske opreme, spletne storitve iz člena 13 Uredbe (EU) 2017/2226, portal za prevoznike iz člena 6(2), točka (k), Uredbe (EU) 2018/1240 in portal za prevoznike iz člena 45c Uredbe (ES) št. 767/2008.

eu-LISA oblikuje usmerjevalnik, kolikor je to tehnično in operativno izvedljivo, na način, ki je dosleden in skladen z obveznostmi letalskih prevoznikov iz uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2017/2226 in (EU) 2018/1240.

4. Usmerjevalnik avtomatizirano pridobi podatke in jih v skladu s členom 38 te uredbe da na voljo centralnemu registru za poročanje in statistične podatke (CRRS), vzpostavljenim s členom 39 Uredbe (EU) 2019/817.
5. eu-LISA zasnuje in razvija usmerjevalnik tako, da so za vsak prenos podatkov API od letalskih prevoznikov na usmerjevalnik v skladu s členom 6 in za vsako posredovanje podatkov API z usmerjevalnika na pristojne mejne organe v skladu s členom 14 in v CRRS v skladu s členom 38(2) podatki API med prenosom šifrirani.

Člen 12

Izključna uporaba usmerjevalnika

Za namene te uredbe usmerjevalnik uporabljajo samo:

- (a) letalski prevozniki za prenos šifriranih podatkov API v skladu s to uredbo;
- (b) pristojni mejni organi za prejemanje šifriranih podatkov API v skladu s to uredbo.

Ta člen ne posega v člen 10 Uredbe (EU) 2025/13.

Člen 13

Preverjanje oblike zapisa podatkov in prenosa

1. Usmerjevalnik na avtomatiziran način in na podlagi podatkov o letalskem prometu v realnem času preveri, ali je letalski prevoznik prenesel podatke API v skladu s členom 6(1).
2. Usmerjevalnik nemudoma in na avtomatiziran način preveri, ali so podatki API, ki so mu bili preneseni v skladu s členom 6(1), skladni s podrobnimi pravili o podprtih oblikah zapisa podatkov iz člena 6(3).

3. Kadar se pri preverjanju iz odstavka 1 tega člena ugotovi, da letalski prevoznik ni posredoval podatkov, ali kadar se pri preverjanju iz odstavka 2 tega člena ugotovi, da podatki niso skladni s podrobnimi pravili o podprtih oblikah zapisa podatkov, usmerjevalnik nemudoma in na avtomatiziran način obvesti zadevnega letalskega prevoznika in pristojne mejne organe držav članic, katerim naj bi podatki bili posredovani na podlagi člena 14(1). V takih primerih letalski prevoznik nemudoma prenese podatke API v skladu s členom 6.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna tehnična in postopkovna pravila, potrebna za preverjanja in obvestila iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 43(2).

Člen 14

Posredovanje podatkov API z usmerjevalnika na pristojne mejne organe

1. Usmerjevalnik po preverjanjih oblike zapisa podatkov in prenosa iz člena 13 posreduje šifrirane podatke API, ki so bili nanj preneseni na podlagi člena 6 ali člena 9(3) in (4), na pristojne mejne organe države članice ali, kadar je pristanek načrtovan na enem ali več letališčih na ozemlju ene ali več držav članic, za katere se uporablja ta uredba, na pristojne mejne organe držav članic iz člena 4(3), točka (c). Te podatke posreduje nemudoma in na avtomatiziran način, ne da bi kakor koli spreminjal njihovo vsebino, in v skladu s podrobnimi pravili iz odstavka 5 tega člena, ko bodo taka pravila enkrat sprejeta in se uporabljala.

eu-LISA za namene takega posredovanja pripravi in posodablja korelacijsko tabelo z različnimi izvornimi in namembnimi letališči ter državami, ki jim ta letališča pripadajo.

2. Države članice imenujejo pristojne mejne organe, pooblaščen za prejemanje podatkov API, ki so jim posredovani z usmerjevalnika v skladu s to uredbo. Države članice do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek, eu-LISA in Komisijo uradno obvestijo o imenu in kontaktnih podatkih pristojnih mejnih organov ter po potrebi o morebitnih posodobitvah teh informacij.

Komisija na podlagi takih uradnih obvestil in posodobitev pripravi in javno objavi seznam priglasiženih pristojnih mejnih organov, vključno z njihovimi kontaktnimi podatki.

3. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni mejni organi po prejemu podatkov API v skladu z odstavkom 1 usmerjevalniku nemudoma in na avtomatiziran način potrdijo prejem teh podatkov.

4. Države članice zagotovijo, da ima dostop do podatkov API, ki so pristojnim mejnim organom, imenovanim v skladu z odstavkom 2, posredovani prek usmerjevalnika, le ustrezno pooblaščen in usposobljeno osebje teh organov. V ta namen določijo potrebna pravila. Ta pravila vključujejo pravila o pripravi in rednem posodabljanju seznama tega osebja in njihovih profilov.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi potrebna podrobna tehnična in postopkovna pravila za posredovanje podatkov API z usmerjevalnika iz odstavka 1 tega člena, vključno z zahtevami za varnost podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 43(2).

Člen 15

Izbris podatkov API z usmerjevalnika

Podatki API, preneseni na usmerjevalnik na podlagi te uredbe, se hranijo na usmerjevalniku le, kolikor je to potrebno za dokončanje posredovanja ustreznim pristojnim mejnim organom v skladu s to uredbo, in se nemudoma, trajno in na avtomatiziran način izbrišejo z usmerjevalnika, kadar je v skladu s členom 14(3) potrjeno, da je bilo posredovanje podatkov API ustreznim pristojnim mejnim organom zaključeno.

Člen 16

Ukrepi v primeru tehnične nezmožnosti uporabe usmerjevalnika

1. Kadar posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika tehnično ni mogoče zaradi napake na usmerjevalniku, eu-LISA o tej tehnični nezmožnosti nemudoma na avtomatiziran način uradno obvesti letalske prevoznike in pristojne mejne organe. V tem primeru eu-LISA nemudoma sprejme ukrepe za odpravo tehnične nezmožnosti uporabe usmerjevalnika, po uspešni odpravi težave pa o tem nemudoma uradno obvesti letalske prevoznike in pristojne mejne organe.

V obdobju med navedenima uradnima obvestiloma se člen 6(1) in člen 8(1) ne uporabljata, v kolikor tehnična nezmožnost preprečuje prenos podatkov API na usmerjevalnik. Letalski prevozniki hranijo podatke API, dokler tehnična nezmožnost ni uspešno odpravljena. Takoj ko je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, letalski prevozniki prenesejo podatke na usmerjevalnik v skladu s členom 6(1).

Kadar so podatki API prejeti pozneje kot 96 ur po času odhoda iz člena 4(3)(f), usmerjevalnik podatkov API ne posreduje pristojnim mejnim organom, temveč jih izbriše.

Pristojni mejni organi lahko, kadar uporaba usmerjevalnika tehnično ni mogoča in v izjemnih primerih, povezanih s cilji te uredbe, zaradi katerih morajo pristojni mejni organi nemudoma prejeti podatke API, med tehnično nezmožnostjo uporabe usmerjevalnika od letalskih prevoznikov zahtevajo, da uporabijo druga ustrezna sredstva, ki zagotavljajo potrebno raven varnosti, kakovosti in varstva podatkov, za prenos podatkov API neposredno pristojnim mejnim organom. Pristojni mejni organi obdelajo podatke API, prejete na kateri koli drug ustrezen način, v skladu s pravili in zaščitnimi ukrepi iz Uredbe (EU) 2016/399 in veljavnega nacionalnega prava.

Potem ko eu-LISA posreduje uradno obvestilo, da je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, in kadar se v skladu s členom 14(3) potrdi, da je posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika ustreznemu pristojnemu mejnemu organu končan, pristojni mejni organ nemudoma izbriše podatke API, ki jih je prejel na drug ustrezen način.

2. Kadar posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika tehnično ni mogoče zaradi napake na sistemih ali infrastrukturi države članice, navedenih v členu 23, pristojni mejni organi zadevne države članice o tej tehnični nezmožnosti nemudoma na avtomatiziran način uradno obvestijo letalske prevoznike, pristojne organe drugih držav članic, eu-LISA in Komisijo. V tem primeru zadevna država članica nemudoma sprejme ukrepe za odpravo tehnične nezmožnosti uporabe usmerjevalnika, po uspešni odpravi težave pa o tem nemudoma uradno obvesti letalske prevoznike, pristojne organe drugih držav članic, eu-LISA in Komisijo. Usmerjevalnik hrani podatke API, dokler tehnična nezmožnost ni uspešno odpravljena. Takoj ko je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, usmerjevalnik posreduje podatke v skladu s členom 14(1).

V obdobju med navedenima uradnima obvestiloma se člen 6(1) in člen 8(1) ne uporabljata, v kolikor tehnična nezmožnost preprečuje prenos podatkov API na usmerjevalnik. Letalski prevozniki hranijo podatke API, dokler tehnična nezmožnost ni uspešno odpravljena. Takoj ko je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, letalski prevozniki prenesejo podatke na usmerjevalnik v skladu s členom 6(1).

Kadar so podatki API prejeti pozneje kot 96 ur po času odhoda iz člena 4(3)(f), usmerjevalnik podatkov API ne posreduje pristojnim mejnim organom, temveč jih izbriše.

Pristojni mejni organi lahko, kadar uporaba usmerjevalnika tehnično ni mogoča in v izjemnih primerih, povezanih s cilji te uredbe, zaradi katerih morajo pristojni mejni organi nemudoma prejeti podatke API, med tehnično nezmožnostjo uporabe usmerjevalnika od letalskih prevoznikov zahtevajo, da uporabijo druga ustrezna sredstva, ki zagotavljajo potrebno raven varnosti, kakovosti in varstva podatkov za prenos podatkov API neposredno pristojnim mejnim organom. Pristojni mejni organi obdelajo podatke API, prejete na kateri koli drug ustrezen način, v skladu s pravili in zaščitnimi ukrepi iz Uredbe (EU) 2016/399 in veljavnega nacionalnega prava.

Potem ko eu-LISA posreduje uradno obvestilo, da je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, in kadar se v skladu s členom 14(3) potrdi, da je posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika ustreznemu pristojnemu mejnemu organu končano, pristojni mejni organ nemudoma izbriše podatke API, ki jih je prejel na drug ustrezen način.

3. Kadar prenos podatkov API prek usmerjevalnika tehnično ni mogoč zaradi napake na sistemih ali infrastrukturi letalskega prevoznika, navedenih v členu 24, letalski prevoznik o tej tehnični nezmožnosti nemudoma na avtomatiziran način uradno obvesti pristojne mejne organe, eu-LISA in Komisijo. V tem primeru letalski prevoznik nemudoma sprejme ukrepe za odpravo tehnične nezmožnosti uporabe usmerjevalnika, po uspešni odpravi težave pa o tem nemudoma uradno obvesti eu-LISA in Komisijo.

V obdobju med navedenima uradnima obvestiloma se člen 6(1) in člen 8(1) ne uporabljata, v kolikor tehnična nezmožnost preprečuje prenos podatkov API na usmerjevalnik. Letalski prevozniki hranijo podatke API, dokler tehnična nezmožnost ni uspešno odpravljena. Takoj ko je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, letalski prevozniki prenesejo podatke na usmerjevalnik v skladu s členom 6(1). Vendar usmerjevalnik podatkov API ne posreduje pristojnim mejnim organom, temveč jih izbriše, če jih prejme pozneje kot 96 ur po času odhoda iz člena 4(3)(f).

Pristojni mejni organi lahko, kadar uporaba usmerjevalnika tehnično ni mogoča in v izjemnih primerih, povezanih s cilji te uredbe, zaradi katerih morajo pristojni mejni organi nemudoma prejeti podatke API, med tehnično nezmožnostjo uporabe usmerjevalnika od letalskih prevoznikov zahtevajo, da uporabijo druga ustrezna sredstva, ki zagotavljajo potrebno raven varnosti, kakovosti in varstva podatkov za prenos podatkov API neposredno pristojnim mejnim organom. Pristojni mejni organi obdelajo podatke API, prejete na kateri koli drug ustrezen način, v skladu s pravili in zaščitnimi ukrepi iz Uredbe (EU) 2016/399 in veljavnega nacionalnega prava.

Potem ko eu-LISA posreduje uradno obvestilo, da je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, in kadar se v skladu s členom 14(3) potrdi, da je posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika ustreznemu pristojnemu mejnemu organu končano, pristojni mejni organ nemudoma izbriše podatke API, ki jih je prejel na drug ustrezen način.

Ko je tehnična nezmožnost uspešno odpravljena, zadevni letalski prevoznik nacionalnemu organu za nadzor podatkov API iz člena 36 brez odlašanja predloži poročilo, ki vsebuje vse potrebne podrobnosti o tehnični nezmožnosti, vključno z razlogi zanj, njenim obsegom in posledicami ter ukrepi, sprejetimi za njeno odpravo.

POGLAVJE 4

POSEBNE DOLOČBE O VARSTVU OSEBNIH PODATKOV IN VARNOSTI

Člen 17

Vodenje dnevnikov

1. Letalski prevozniki ustvarijo dnevnik o vseh postopkih obdelave v zvezi s podatki API na podlagi te uredbe, ki jih izvajajo z uporabo avtomatiziranih sredstev iz člena 5(2). V teh dnevnikih se beležijo datum, čas in kraj prenosa podatkov API. Ti dnevnik ne vsebuje nobenih osebnih podatkov, razen informacij, potrebnih za identifikacijo zadevnega člana osebja letalskega prevoznika.

2. eu-LISA vodi dnevnik o vseh postopkih obdelave, ki so povezani s prenosom in posredovanjem podatkov API prek usmerjevalnika na podlagi te uredbe. Ti dnevnik vključujejo:

- (a) letalskega prevoznika, ki je prenesel podatke API na usmerjevalnik;
- (b) pristojne mejne organe, ki so jim bili prek usmerjevalnika posredovani podatki API;
- (c) datum in čas prenosa oziroma posredovanja iz točk (a) in (b) ter kraj prenosa oziroma posredovanja;
- (d) kakršen koli dostop osebja eu-LISA, ki je potreben za vzdrževanje usmerjevalnika v skladu s členom 26(3);
- (e) kakršne koli druge informacije v zvezi s temi postopki obdelave, ki so potrebne za spremljanje varnosti in celovitosti podatkov API ter zakonitosti teh postopkov obdelave.

Ti dnevnik ne vključujejo nobenih osebnih podatkov, razen informacij, potrebnih za identifikacijo zadevnega člana osebja eu-LISA iz točke (d) prvega pododstavka.

3. Dnevnik iz odstavkov 1 in 2 tega člena se uporabljajo samo za zagotavljanje varnosti in celovitosti podatkov API ter zakonitosti obdelave, zlasti kar zadeva skladnost z zahtevami iz te uredbe, vključno s postopki v zvezi s kaznimi za kršitve navedenih zahtev v skladu s členoma 36 in 37.
4. Letalski prevozniki in eu-LISA sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito dnevnikov, ki so jih ustvarili na podlagi odstavka 1 oziroma 2, pred nepooblaščenim dostopom in drugimi varnostnimi tveganji.
5. Nacionalni organ za nadzor podatkov API iz člena 36 in pristojni mejni organi imajo dostop do ustreznih dnevnikov iz odstavka 1 tega člena, kadar je to potrebno za namene iz odstavka 3 tega člena.
6. Letalski prevozniki in eu-LISA hranijo dnevnik, ki so jih ustvarili na podlagi odstavka 1 oziroma 2, eno leto od trenutka, ko so bili ti dnevnik ustvarjeni. Ko se ta rok izteče, navedene dnevnik nemudoma in trajno izbrišejo.

Če pa so ti dnevnik potrebni za postopke za spremljanje ali zagotavljanje varnosti in celovitosti podatkov API ali zakonitosti postopkov obdelave iz odstavka 3 in so se ti postopki že začeli ob izteku roka iz prvega pododstavka tega odstavka, eu-LISA in letalski prevozniki te dnevnik hranijo tako dolgo, kot je potrebno za te postopke. V tem primeru te dnevnik izbrišejo takoj, ko niso več potrebni za navedene postopke.

Člen 18

Odgovornost za varstvo podatkov

1. Letalski prevozniki so upravljavci v smislu člena 4, točka 7, Uredbe (EU) 2016/679 za obdelavo podatkov API, ki predstavljajo osebne podatke, v zvezi z zbiranjem takih podatkov in njihovim prenosom na usmerjevalnik na podlagi te uredbe.
2. Vsaka država članica imenuje pristojni organ kot upravljavca v skladu s tem členom. Države članice uradno obvestijo Komisijo, eu-LISA in druge države članice o teh organih.

Vsi pristojni organi, ki jih imenujejo države članice, so skupni upravljavci v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2016/679 za namen obdelave osebnih podatkov na usmerjevalniku.

3. eu-LISA je obdelovalec v smislu člena 3, točka 12, Uredbe (EU) 2018/1725 za namene obdelave podatkov API, ki predstavljajo osebne podatke na podlagi te uredbe, prek usmerjevalnika, vključno s posredovanjem podatkov z usmerjevalnika pristojnim mejnim organom in shranjevanjem teh podatkov na usmerjevalniku iz tehničnih razlogov. eu-LISA zagotovi, da usmerjevalnik deluje v skladu s to uredbo.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ustrezne odgovornosti skupnih upravljavcev in obveznosti med skupnimi upravljavci in obdelovalcem. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 43(2).

Člen 19

Obveščanje potnikov

V skladu s členom 13 Uredbe (EU) 2016/679 letalski prevozniki potnikom na letih, ki jih zajema ta uredba, zagotovijo informacije o namenu zbiranja njihovih osebnih podatkov, vrsti zbranih osebnih podatkov, prejemnikih osebnih podatkov in sredstvih za uresničevanje njihovih pravic kot posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki.

Te informacije se potnikom sporočijo pisno in v lahko dostopni obliki ob rezervaciji in prijavi na let ne glede na sredstva, uporabljena za zbiranje osebnih podatkov ob prijavi na let v skladu s členom 5.

Člen 20

Varnost

1. eu-LISA zagotovi varnost in šifriranje podatkov API, zlasti tistih, ki predstavljajo osebne podatke, ki jih obdeluje na podlagi te uredbe. Pristojni mejni organi in letalski prevozniki zagotovijo varnost podatkov API, ki jih obdelujejo na podlagi te uredbe, zlasti tistih, ki predstavljajo osebne podatke. eu-LISA, pristojni mejni organi in letalski prevozniki v skladu s svojimi odgovornostmi in ob spoštovanju prava Unije z medsebojnim sodelovanjem zagotovijo varnost takih podatkov.
2. eu-LISA sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev varnosti usmerjevalnika in podatkov API, zlasti tistih, ki predstavljajo osebne podatke, ki se posredujejo prek usmerjevalnika, vključno s pripravo, izvajanjem in rednim posodabljanjem varnostnega načrta, načrta neprekinjenega poslovanja in sanacijskega načrta po nesreči, za:
  - (a) fizično zaščito usmerjevalnika, med drugim s pripravo kontingenčnih načrtov za zaščito ključnih komponent usmerjevalnika;
  - (b) preprečitev, zlasti z ustreznimi tehnikami šifriranja, kakršne koli nepooblaščenih obdelave podatkov API, vključno z nepooblaščenim dostopom do njih in njihovim kopiranjem, spreminjanjem ali brisanjem, tako med prenosom podatkov API na usmerjevalnik in z njega kot med hrambo podatkov API na usmerjevalniku, če je to potrebno za dokončanje posredovanja;
  - (c) zagotovitev, da imajo osebe, pooblaščen za dostop do usmerjevalnika, dostop le do podatkov, ki jih zajema njihovo dovoljenje za dostop;
  - (d) zagotovitev možnosti preverjanja in ugotovitve, katerim pristojnim mejnim organom se podatki API posredujejo prek usmerjevalnika;
  - (e) ustrezno poročanje svojemu upravnemu odboru o morebitnih napakah v delovanju usmerjevalnika;
  - (f) spremljanje učinkovitosti varnostnih ukrepov, ki se zahtevajo na podlagi tega člena in na podlagi Uredbe (EU) 2018/1725, ter za oceno in po potrebi za posodobitev varnostnih ukrepov glede na tehnološki ali operativni razvoj.

Ukrepi iz prvega pododstavka tega odstavka ne vplivajo na člen 32 Uredbe (EU) 2016/679 ali člen 33 Uredbe (EU) 2018/1725.

Člen 21

Notranje spremljanje

Letalski prevozniki in pristojni mejni organi spremljajo izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi te uredbe, zlasti kar zadeva njihovo obdelavo podatkov API, ki predstavljajo osebne podatke. Za letalske prevoznike spremljanje vključuje pogosto preverjanje dnevnikov iz člena 17(1).

Člen 22

Revizije varstva osebnih podatkov

1. Neodvisni nadzorni organi iz člena 51 Uredbe (EU) 2016/679 vsaj enkrat na štiri leta izvedejo revizijo postopkov obdelave podatkov API, ki predstavljajo osebne podatke, ki jih izvajajo pristojni mejni organi za namene te uredbe. Države članice svojim neodvisnim nadzornim organom zagotovijo zadostna sredstva in strokovno znanje za opravljanje nalog, ki so jim poverjene na podlagi te uredbe.
2. Evropski nadzornik za varstvo podatkov v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi za revizijo vsaj enkrat na leto izvede revizijo postopkov obdelave podatkov API, ki predstavljajo osebne podatke, ki jih izvaja eu-LISA za namene te uredbe. Poročilo o reviziji se pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, državam članicam in eu-LISA. eu-LISA ima možnost, da pred sprejetjem poročila poda pripombe.

3. eu-LISA v zvezi s postopki obdelave iz odstavka 2 tega člena Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov na njegovo zahtevo zagotovi informacije, ki jih ta zahteva, mu omogoči dostop do vseh dokumentov, ki jih zahteva, in do dnevnikov iz člena 17(2) ter mu kadar koli dovoli vstop v vse prostore eu-LISA.

POGLAVJE 5

DOLOČBE GLEDE USMERJEVALNIKA

Člen 23

Povezave pristojnih mejnih organov z usmerjevalnikom

1. Države članice zagotovijo, da so njihovi pristojni mejni organi povezani z usmerjevalnikom. Zagotovijo, da so sistemi in infrastruktura pristojnih mejnih organov za sprejemanje in nadaljnjo obdelavo podatkov API, ki se prenašajo na podlagi te uredbe, integrirani z usmerjevalnikom.

Države članice zagotovijo, da lahko njihovi pristojni mejni organi prek povezave in integracije z usmerjevalnikom prejemajo in nadalje obdelujejo podatke API ter si zakonito, varno, učinkovito in hitro izmenjujejo s tem povezana sporočila.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi potrebna podrobna pravila o povezavah in integraciji z usmerjevalnikom iz odstavka 1 tega člena, vključno s podrobnimi pravili v zvezi z zahtevami glede varnosti podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 43(2).

Člen 24

Povezave letalskih prevoznikov z usmerjevalnikom

1. Letalski prevozniki zagotovijo, da so povezani z usmerjevalnikom. Zagotovijo, da so njihovi sistemi in infrastruktura za prenos podatkov API na usmerjevalnik na podlagi te uredbe integrirani z usmerjevalnikom.

Letalski prevozniki zagotovijo, da lahko prek povezave in integracije z usmerjevalnikom prenašajo podatke API ter si zakonito, varno, učinkovito in hitro izmenjujejo s tem povezana sporočila. Letalski prevozniki v ta namen v sodelovanju z eu-LISA v skladu s členom 27(3) opravijo preskuse prenosa podatkov API na usmerjevalnik.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi potrebna podrobna pravila o povezavah in integraciji z usmerjevalnikom iz odstavka 1 tega člena, vključno s podrobnimi pravili v zvezi z zahtevami glede varnosti podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 43(2).

Člen 25

Naloge eu-LISA v zvezi z zasnovo in razvojem usmerjevalnika

1. eu-LISA je odgovorna za zasnovo fizične arhitekture usmerjevalnika, vključno z opredelitvijo njegovih tehničnih specifikacij.

2. eu-LISA je odgovorna za razvoj usmerjevalnika, vključno z vsemi tehničnimi prilagoditvami, potrebnimi za njegovo delovanje.

Razvoj usmerjevalnika zajema pripravo in izvajanje tehničnih specifikacij, preskušanje ter splošno vodenje in usklajevanje projektov v fazi razvoja.

3. eu-LISA zagotovi, da je usmerjevalnik zasnovan in razvit tako, da zagotavlja funkcije, določene v tej uredbi, ter da začne delovati čim prej po tem, ko Komisija sprejme izvedbene in delegirane akte iz člena 5(7), člena 6(3), člena 9(6), člena 23(2) in člena 24(2) te uredbe, in po tem, ko se opravi ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2016/679.

4. eu-LISA pristojnim mejnim organom, drugim ustreznim organom držav članic in letalskim prevoznikom da na voljo sklop preskusov skladnosti. Sklop preskusov skladnosti vključuje preskusno okolje, simulator, nabore preskusnih podatkov in načrt preskušanja. Sklop preskusov skladnosti omogoča celovit preskus usmerjevalnika iz odstavka 5 in ostane na voljo po zaključku tega preskusa.

5. Kadar eu-LISA meni, da je razvojna faza zaključena, v sodelovanju s pristojnimi mejnimi organi, drugimi ustreznimi organi držav članic in letalskimi prevozniki brez nepotrebnega odlašanja izvede celovit preskus usmerjevalnika ter o rezultatu tega preskusa obvesti Komisijo.

Člen 26

Naloge eu-LISA v zvezi z gostovanjem in tehničnim upravljanjem usmerjevalnika

1. eu-LISA gosti usmerjevalnik na svojih tehničnih lokacijah.
2. eu-LISA je odgovorna za tehnično upravljanje usmerjevalnika, vključno z njegovim vzdrževanjem in tehničnim razvojem, tako da se zagotovi varno, učinkovito in hitro posredovanje podatkov API prek usmerjevalnika v skladu s to uredbo.

Tehnično upravljanje usmerjevalnika zajema neprekinjeno izvajanje vseh nalog in implementacijo vseh tehničnih rešitev, potrebnih za pravilno delovanje usmerjevalnika v skladu s to uredbo, 24 ur na dan in sedem dni v tednu. Vključuje vzdrževalna dela in tehnični razvoj, ki so potrebni za zagotovitev, da usmerjevalnik deluje na zadovoljivi ravni tehnične kakovosti, zlasti kar zadeva razpoložljivost, točnost in zanesljivost posredovanja podatkov API, v skladu s tehničnimi specifikacijami in, kolikor je mogoče, v skladu z operativnimi potrebami pristojnih mejnih organov in letalskih prevoznikov.

3. Osebe eu-LISA nima dostopa do nobenih podatkov API, ki se posredujejo prek usmerjevalnika. Vendar ta prepoved osebjem eu-LISA ne preprečuje takega dostopa, kolikor je to nujno potrebno za vzdrževanje in tehnično upravljanje usmerjevalnika.
4. Brez poseganja v odstavek 3 tega člena in člen 17 Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije, določenih v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68⁽²⁸⁾, eu-LISA za svoje osebe, ki dela s podatki API, posredovanimi prek usmerjevalnika, uporablja ustrezna pravila glede poklicne skrivnosti ali druge enakovredne obveze zaupnosti. Ta obveznost velja tudi po tem, ko zadevne osebe zapustijo delovno mesto ali prekinejo delovno razmerje, ali po prenehanju njihovih dejavnosti.

Člen 27

Podporne naloge eu-LISA v zvezi z usmerjevalnikom

1. eu-LISA pristojnim mejnim organom, drugim ustreznim organom držav članic ali letalskim prevoznikom na njihovo zahtevo zagotovi usposabljanje o tehnični uporabi usmerjevalnika ter njihovi povezavi in integraciji z njim.
2. eu-LISA pristojnim mejnim organom nudi podporo pri prejetanju podatkov API prek usmerjevalnika na podlagi te uredbe, zlasti v zvezi z uporabo členov 14 in 23.
3. eu-LISA v skladu s členom 24(1) v sodelovanju z letalskimi prevozniki opravi preskuse prenosa podatkov API na usmerjevalnik, za kar uporabi sklop preskusov skladnosti iz člena 25(4).

⁽²⁸⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

POGLAVJE 6
UPRAVLJANJE

Člen 28

Odbor za upravljanje programov

1. Upravni odbor eu-LISA do 28. januarja 2025 ustanovi Odbor za upravljanje programov. Sestavlja ga 10 članov, in sicer:

- (a) sedem članov, ki jih izmed svojih članov ali nadomestnih članov imenuje upravni odbor eu-LISA;
- (b) predsednik svetovalne skupine za API-PNR iz člena 29;
- (c) en član osebja eu-LISA, ki ga imenuje njen izvršni direktor, in
- (d) en član, ki ga imenuje Komisija.

Kar zadeva točko (a), so člani, ki jih imenuje upravni odbor eu-LISA, izvoljeni le izmed članov ali nadomestnih članov iz tistih držav članic, za katere se ta uredba uporablja.

2. Odbor za upravljanje programov pripravi svoj poslovnik, ki ga sprejme upravni odbor eu-LISA.

Odboru za upravljanje programov predseduje država članica, ki je tudi njegova članica.

3. Odbor za upravljanje programov nadzoruje, ali eu-LISA učinkovito izpolnjuje naloge v zvezi z zasnovo in razvojem usmerjevalnika v skladu s členom 25.

eu-LISA na zahtevo Odbora za upravljanje programov zagotovi podrobne in posodobljene informacije o zasnovi in razvoju usmerjevalnika, vključno z viri, ki jih dodeli eu-LISA.

4. Odbor za upravljanje programov upravnemu odboru eu-LISA redno in vsaj trikrat na četrtletje predloži pisna poročila o napredku pri zasnovi in razvoju usmerjevalnika.

5. Odbor za upravljanje programov nima pristojnosti za sprejemanje odločitev niti pooblastila za zastopanje upravnega odbora eu-LISA ali njegovih članov.

6. Odbor za upravljanje programov se razpusti do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek.

Člen 29

Svetovalna skupina za API-PNR

1. Od 28. januarja 2025 svetovalna skupina za API-PNR, ustanovljena na podlagi člena 27(1), točka (de), Uredbe (EU) 2018/1726, upravnemu odboru eu-LISA zagotavlja potrebno strokovno znanje v zvezi z API-PNR, zlasti v okviru priprave njenega letnega delovnega programa in letnega poročila o dejavnostih.

2. Kadar so na voljo različice, tudi vmesne, tehničnih specifikacij in sklopov preskusov skladnosti iz člena 25(1), (2) in (4), jih eu-LISA predloži svetovalni skupini za API-PNR.

3. Svetovalna skupina za API-PNR opravlja naslednje naloge:

- (a) eu-LISA in Odboru za upravljanje programov zagotavlja strokovno znanje o zasnovi in razvoju usmerjevalnika v skladu s členom 25;
- (b) eu-LISA zagotavlja strokovno znanje o gostovanju in tehničnem upravljanju usmerjevalnika v skladu s členom 26;
- (c) Odboru za upravljanje programov na njegovo zahtevo predloži mnenje o napredku pri zasnovi in razvoju usmerjevalnika, vključno z napredkom pri tehničnih specifikacijah in sklopih preskusov skladnosti iz odstavka 2.

4. Svetovalna skupina za API-PNR nima pristojnosti za sprejemanje odločitev niti pooblastila za zastopanje upravnega odbora eu-LISA ali njegovih članov.

Člen 30

Kontaktna skupina za API-PNR

1. Upravni odbor eu-LISA do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek, ustanovi kontaktno skupino za API-PNR.
2. Kontaktna skupina za API-PNR omogoča komunikacijo med ustreznimi organi držav članic in letalskimi prevozniki o tehničnih zadevah, povezanih z njihovimi nalogami in obveznostmi na podlagi te uredbe.
3. Kontaktno skupino za API-PNR sestavljajo predstavniki ustreznih organov držav članic in letalskih prevoznikov, predsednik svetovalne skupine za API-PNR in strokovnjaki eu-LISA.
4. Upravni odbor eu-LISA na podlagi mnenja svetovalne skupine za API-PNR določi poslovnik kontaktne skupine za API-PNR.
5. Upravni odbor eu-LISA lahko po potrebi ustanovi tudi podskupine kontaktne skupine za API-PNR za razpravo o posebnih tehničnih zadevah, povezanih z nalogami in obveznostmi ustreznih organov držav članic in letalskih prevoznikov na podlagi te uredbe.
6. Kontaktna skupina za API-PNR, vključno z njenimi podskupinami, nima pooblastila za odločanje niti pooblastila za zastopanje upravnega odbora eu-LISA ali njegovih članov.

Člen 31

Strokovna skupina za API

1. Komisija do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek, ustanovi strokovno skupino za API v skladu s horizontalnimi pravili o ustanovitvi in delovanju strokovnih skupin Komisije.
2. Strokovna skupina za API omogoča komunikacijo med ustreznimi organi držav članic ter med ustreznimi organi držav članic in letalskimi prevozniki o zadevah politike, povezanih z njihovimi nalogami in obveznostmi na podlagi te uredbe, tudi v zvezi s kaznimi iz člena 37.
3. Strokovni skupini za API, ki je sestavljena v skladu s horizontalnimi pravili o ustanovitvi in delovanju strokovnih skupin Komisije, predseduje Komisija. Sestavljajo jo predstavniki ustreznih organov držav članic, predstavniki letalskih prevoznikov in strokovnjaki eu-LISA. Kadar je to potrebno za opravljanje njenih nalog, lahko strokovna skupina za API ustrezne deležnike, zlasti predstavnike Evropskega parlamenta, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in neodvisne nacionalne nadzorne organe, povabi k sodelovanju pri njenem delu.
4. Strokovna skupina za API mora svoje naloge opravljati v skladu z načelom preglednosti. Komisija na svojem spletnem mestu objavi zapisnike sestankov strokovne skupine za API in druge ustrezne dokumente.

Člen 32

Stroški eu-LISA, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov, nacionalnih nadzornih organov in držav članic

1. Stroški, ki jih ima eu-LISA v zvezi z vzpostavitvijo in delovanjem usmerjevalnika na podlagi te uredbe, se krijejo iz splošnega proračuna Unije.
2. Stroški, ki jih imajo države članice v zvezi z izvajanjem te uredbe, zlasti v zvezi s svojo povezavo in integracijo z usmerjevalnikom iz člena 23, se krijejo iz splošnega proračuna Unije v skladu s pravili o upravičenosti in stopnjami sofinanciranja, določenimi v veljavnih pravnih aktih Unije.

3. Stroški, ki jih bo imel Evropski nadzornik za varstvo podatkov v zvezi z nalogami, ki mu bodo zaupane na podlagi te uredbe, se krijejo iz splošnega proračuna Unije.

4. Stroške, ki jih bodo imeli neodvisni nacionalni nadzorni organi v zvezi z nalogami, ki jim bodo zaupane na podlagi te uredbe, krijejo države članice.

Člen 33

Odgovornost glede usmerjevalnika

Če na usmerjevalniku nastane škoda, ker država članica ali letalski prevoznik ne izpolnjuje svojih obveznosti na podlagi te uredbe, je država članica ali letalski prevoznik za to škodo odgovorna oziroma odgovoren, kot je določeno v veljavnem pravu Unije ali nacionalnem pravu, razen če in v kolikor se dokaže, da eu-LISA, druga država članica ali drug letalski prevoznik ni sprejel razumnih ukrepov za preprečitev nastanka škode ali za zmanjšanje njenega učinka.

Člen 34

Začetek delovanja usmerjevalnika

Komisija brez nepotrebnega odlašanja z izvedbenim aktom določi datum začetka delovanja usmerjevalnika, potem ko jo eu-LISA obvesti o uspešnem zaključku celovitega preskusa usmerjevalnika iz člena 25(5). Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 43(2).

Datum iz prvega odstavka, ki ga določi Komisija, ni več kot 30 dni od datuma sprejetja izvedbenega akta.

Člen 35

Prostovoljna uporaba usmerjevalnika pri uporabi Direktive 2004/82/ES

1. Letalski prevozniki imajo pravico, da uporabijo usmerjevalnik za posredovanje informacij iz člena 3(1) in (2) Direktive 2004/82/ES enemu ali več odgovornim organom iz navedene direktive v skladu z navedeno direktivo pod pogojem, da se zadevna država članica strinja s tako uporabo, in sicer od ustreznega datuma, ki ga določi navedena država članica. Ta država članica se s tem strinja šele potem, ko ugotovi, da se lahko informacije, zlasti kar zadeva povezavo odgovornih organov z usmerjevalnikom in povezavo zadevnega letalskega prevoznika, posredujejo na zakonit, varen, učinkovit in hiter način.

2. Kadar letalski prevoznik začne uporabljati usmerjevalnik v skladu z odstavkom 1 tega člena, še naprej uporablja usmerjevalnik za posredovanje takih informacij odgovornim organom zadevne države članice, in sicer do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek. Preneha pa ga uporabljati z ustreznim datumom, ki ga določi država članica, kadar ta država članica meni, da obstajajo objektivni razlogi, ki zahtevajo prenehanje, in o tem ustrezno obvesti letalskega prevoznika.

3. Zadevna država članica:

(a) se posvetuje z eu-LISA, preden se strinja s prostovoljno uporabo usmerjevalnika v skladu z odstavkom 1;

(b) zadevnemu letalskemu prevozniku, razen v ustrezno utemeljenih nujnih primerih, omogoči, da predloži pripombe o njeni nameri, da v skladu z odstavkom 2 preneha s tako uporabo, in se po potrebi o tem posvetuje tudi z eu-LISA;

(c) eu-LISA in Komisijo nemudoma obvesti o vsaki taki uporabi, s katero se je strinjala, in o vsakem prenehanju take uporabe, pri čemer predloži vse potrebne informacije, vključno z datumom začetka uporabe, datumom njenega prenehanja in razlogi za prenehanje, kot je ustrezno.

POGLAVJE 7
NADZOR, KAZNI, STATISTIČNI PODATKI IN PRIROČNIK

Člen 36

Nacionalni organ za nadzor podatkov API

1. Države članice imenujejo enega ali več nacionalnih organov za nadzor podatkov API, pristojnih za to, da spremljajo, kako letalski prevozniki na njihovem ozemlju uporabljajo določbe te uredbe, in da zagotavljajo skladnost z navedenimi določbami.
2. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi za nadzor podatkov API vsa sredstva ter vsa preiskovalna in izvršilna pooblastila, ki jih potrebujejo, da lahko opravljajo svoje naloge na podlagi te uredbe, po potrebi tudi možnost nalaganja kazni iz člena 37. Države članice zagotovijo, da za izvajanje pooblastil, prenesenih na nacionalni organ za nadzor podatkov API, veljajo ustrezni zaščitni ukrepi v skladu s temeljnimi pravicami, zagotovljenimi s pravom Unije.
3. Države članice do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek, Komisijo uradno obvestijo o imenu in kontaktnih podatkih organov, ki so jih imenovali na podlagi odstavka 1 tega člena. O vsaki naknadni spremembi v zvezi s tem brez odlašanja uradno obvestijo Komisijo.
4. Ta člen ne posega v pooblastila nadzornih organov iz člena 51 Uredbe (EU) 2016/679.

Člen 37

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
2. Države članice do datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek, o teh pravilih in ukrepih uradno obvestijo Komisijo in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vsaki naknadni spremembi, ki nanje vpliva.
3. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi za nadzor podatkov API pri odločanju o tem, ali bodo naložili kazen, ter pri določanju vrste in višine kazni upoštevajo pomembne okoliščine, ki lahko vključujejo:
  - (a) naravo, težo in trajanje kršitve;
  - (b) stopnjo krivde letalskega prevoznika;
  - (c) predhodne kršitve letalskega prevoznika;
  - (d) splošno raven sodelovanja letalskega prevoznika s pristojnimi organi;
  - (e) velikost letalskega prevoznika, kot je letno število prepeljanih potnikov;
  - (f) ali so drugi nacionalni organi za nadzor podatkov API istemu letalskemu prevozniku pred tem že naložili kazni za isto kršitev.
4. Države članice zagotovijo, da se v primeru ponavljajočega se neuspešnega prenosa podatkov API v skladu s členom 6 (1) naložijo sorazmerne denarne kazni v višini do 2 % skupnega prometa letalskega prevoznika v predhodnem proračunskem letu. Države članice zagotovijo, da se za neizpolnjevanje drugih obveznosti iz te uredbe naložijo sorazmerne kazni, vključno z denarnimi.

Člen 38

Statistični podatki

1. Da bi podprla izvajanje in spremljanje uporabe te uredbe, eu-LISA na podlagi statističnih informacij iz odstavka 5 vsako četrletje objavi statistične podatke o delovanju usmerjevalnika in skladnosti letalskih prevoznikov z obveznostmi iz te uredbe. Na podlagi teh statističnih podatkov ne sme biti mogoče identificirati posameznikov.
2. Za namene iz odstavka 1 usmerjevalnik podatke iz odstavka 5 avtomatizirano posreduje v CRRS.
3. Da bi podprla izvajanje in spremljanje uporabe te uredbe, eu-LISA vsako leto zbere statistične podatke v letnem poročilu za prejšnje leto. To letno poročilo objavi in ga posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov, Evropski agenciji za mejno in obalno stražo ter nacionalnim organom za nadzor podatkov API iz člena 36. S tem letnim poročilom ne razkrije zaupnih delovnih metod niti ne ogrozi tekočih preiskav pristojnih organov držav članic.
4. eu-LISA Komisiji na njeno zahtevo predloži statistične podatke o posebnih vidikih, povezanih z izvajanjem te uredbe, ter statistične podatke na podlagi odstavka 3.
5. eu-LISA se iz CRRS dajejo na voljo naslednje statistične informacije, ki jih potrebuje za poročanje iz člena 45 in za pripravo statističnih podatkov v skladu s tem členom, ne da bi bilo mogoče na podlagi teh statističnih podatkov o API identificirati zadevne potnike:
  - (a) državljanstvo, spol in leto rojstva potnika;
  - (b) datum in začetni kraj vkrcanja, datum in letališče odhoda ter datum in letališče prihoda;
  - (c) vrsta potovalnega dokumenta, tričrkovna oznaka njegove države izdajateljice in datum izteka njegove veljavnosti;
  - (d) število potnikov, prijavljenih na istem letu;
  - (e) koda letalskega prevoznika, ki opravlja let;
  - (f) ali gre za redni ali posebni let;
  - (g) ali so bili podatki API preneseni nemudoma po zaprtju leta;
  - (h) ali so osebni podatki potnika točni, popolni in ažurni;
  - (i) tehnična sredstva, ki so se uporabila za zajemanje podatkov API.
6. eu-LISA za namene poročanja iz člena 45 in za pripravo statističnih podatkov v skladu s tem členom hrani podatke iz odstavka 5 tega člena v CRRS. Te podatke v skladu z odstavkom 2 hrani pet let in hkrati zagotovi, da na podlagi teh podatkov ni mogoče identificirati zadevnih potnikov. Ustrezno pooblaščenemu osebju pristojnih mejnih organov in drugim ustreznim organom držav članic se iz CRRS dajejo na voljo prilagodljiva poročila in statistični podatki o API iz odstavka 5 tega člena za izvajanje in spremljanje uporabe te uredbe.
7. Uporaba podatkov iz odstavka 5 tega člena ne sme privedi do oblikovanja profilov posameznikov, kot je navedeno v členu 22 Uredbe (EU) 2016/679, ali do diskriminacije oseb na podlagi razlogov, navedenih v členu 21 Listine. Podatki iz odstavka 5 tega člena se ne smejo uporabljati za primerjavo ali povezovanje z osebnimi podatki ali za kombiniranje z osebnimi podatki.
8. Postopki, ki jih eu-LISA vzpostavi za spremljanje razvoja in delovanja usmerjevalnika iz člena 39(2) Uredbe (EU) 2019/817, vključujejo možnost redne priprave statističnih podatkov za zagotavljanje navedenega spremljanja.

Člen 39

Praktični priročnik

Komisija v tesnem sodelovanju s pristojnimi organi in drugimi ustreznimi organi držav članic, letalskimi prevozniki in ustreznimi organi in agencijami Unije pripravi in objavi praktični priročnik, ki vsebuje smernice, priporočila in najboljše prakse za izvajanje te uredbe, tudi v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic in kaznimi v skladu s členom 37.

Praktični priročnik upošteva druge ustrezne priročnike.

Komisija sprejme praktični priročnik v obliki priporočila.

POGLAVJE 8

RAZMERJE DO DRUGIH OBSTOJEČIH INSTRUMENTOV

Člen 40

Razveljavitev Direktive 2004/82/ES

Direktiva 2004/82/ES se razveljavi z dnem začetka uporabe te uredbe iz člena 46, drugi odstavek.

Člen 41

Spremembe Uredbe (EU) 2018/1726

Uredba (EU) 2018/1726 se spremeni:

(1) vstavi se naslednji člen:

„Člen 13a

Naloge, povezane z usmerjevalnikom

Kar zadeva uredbi (EU) 2025/12 (*) in (EU) 2025/13 (**) Evropskega parlamenta in Sveta, agencija opravlja naloge, povezane z usmerjevalnikom, ki so ji dodeljene z navedenima uredbama.

(*) Uredba (EU) 2025/12 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za izboljšanje in olajšanje kontrol na zunanjih mejah, spremembi uredb (EU) 2018/1726 in (EU) 2019/817 ter razveljavitvi Direktive Sveta 2004/82/ES (UL L, 2025/12, 8.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/12/oj>).

(**) Uredba (EU) 2025/13 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj ter o spremembi Uredbe (EU) 2019/818 (UL L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj>).“;

(2) v členu 17 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Sedež Agencije je v Talinu v Estoniji.

Naloge, povezane z razvojem in operativnim upravljanjem iz člena 1(4) in (5), členov 3 do 9 ter členov 11 in 13a, se opravljajo na tehnični lokaciji v Strasbourgu v Franciji.

Podporni center, ki bo lahko zagotavljal delovanje obsežnega informacijskega sistema v primeru njegove odpovedi, se vzpostavi v kraju Sankt Johann im Pongau v Avstriji.“;

(3) v členu 19 se odstavek 1 spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka:

„(ec) sprejme poročila o napredku pri razvoju usmerjevalnika na podlagi člena 45(2) Uredbe (EU) 2025/12;“;

(b) v točki (ff) se točka (vi) nadomesti z naslednjim:

„(vi) sestavnih delov interoperabilnosti na podlagi člena 78(3) Uredbe (EU) 2019/817 in člena 74(3) Uredbe (EU) 2019/818 ter usmerjevalnika na podlagi člena 80(5) Uredbe (EU) 2024/982 in člena 45(5) Uredbe (EU) 2025/12;“;

(c) točka (hh) se nadomesti z naslednjim:

„(hh) sprejme formalne pripombe na poročila Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o njegovih revizijah, ki se izvajajo na podlagi člena 56(2) Uredbe (EU) 2018/1861, člena 42(2) Uredbe (ES) št. 767/2008, člena 31(2) Uredbe (EU) št. 603/2013, člena 56(2) Uredbe (EU) 2017/2226, člena 67 Uredbe (EU) 2018/1240, člena 29(2) Uredbe (EU) 2019/816 ter člena 52 uredb (EU) 2019/817 in (EU) 2019/818, člena 58(1) Uredbe (EU) 2024/982 in člena 22(3) Uredbe (EU) 2025/12, ter zagotovi ustrezno nadaljnje ukrepanje po teh revizijah;“;

(4) v členu 27(1) se vstavi naslednja točka:

„(de) svetovalna skupina za API-PNR;“.

Člen 42

Sprememba Uredbe (EU) 2019/817

V členu 39 Uredbe (EU) 2019/817 se odstavek 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Vzpostavi se centralni register za poročanje in statistične podatke (CRRS) za namene podpiranja ciljev SVI, VIS, ETIAS in SIS v skladu z zadevnimi pravnimi instrumenti, ki urejajo te sisteme, ter za zagotavljanje medsystemske statističnih podatkov in analitičnega poročanja za namene politike ter operativne namene ter namene kakovosti podatkov. CRRS podpira tudi cilje Uredbe (EU) 2025/12 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

2. eu-LISA logično ločeno z informacijskim sistemom EU vzpostavi, izvaja in na svojih tehničnih lokacijah gosti CRRS, ki vsebuje podatke, vključno s statističnimi podatki, iz člena 63 Uredbe (EU) 2017/2226, člena 17 Uredbe (ES) št. 767/2008, člena 84 Uredbe (EU) 2018/1240, člena 60 Uredbe (EU) 2018/1861 ter člena 16 Uredbe (EU) 2018/1860. eu-LISA tudi zbira podatke in statistične podatke z usmerjevalnika iz člena 38(1) Uredbe (EU) 2025/12. Dostop do CRRS se dovoli prek nadzorovanega, varnega dostopa in posebnih uporabniških profilov izključno za namene poročanja in statistične namene organom iz člena 63 Uredbe (EU) 2017/2226, člena 17 Uredbe (ES) št. 767/2008, člena 84 Uredbe (EU) 2018/1240, člena 60 Uredbe (EU) 2018/1861 in člena 45(2) Uredbe (EU) 2025/12.

(*) Uredba (EU) 2025/12 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za izboljšanje in olajšanje kontrol na zunanjih mejah, spremembi uredb (EU) 2018/1726 in (EU) 2019/817 ter razveljavitvi Direktive Sveta 2004/82/ES (UL L, 2025/12, 8.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/12/oj>).“

POGLAVJE 9

KONČNE DOLOČBE

Člen 43

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 44

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 5(6) in (7), člena 6(3) in člena 9(6) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 28. januarja 2025. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

Če Evropski parlament ali Svet na podlagi odstavka 6 tega člena nasprotuje delegiranemu aktu, sprejetemu na podlagi člena 5(6), niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje samodejnemu podaljšanju iz prvega pododstavka tega odstavka.

3. Prenos pooblastila iz člena 5(7), člena 6(3) in člena 9(6) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 5(6) ali (7), člena 6(3) ali člena 9(6), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 45

Spremljanje in ocenjevanje

1. eu-LISA zagotovi, da so vzpostavljeni postopki za spremljanje razvoja usmerjevalnika ob upoštevanju ciljev v zvezi z načrtovanjem in stroški ter za spremljanje delovanja usmerjevalnika ob upoštevanju ciljev v zvezi s tehničnimi rezultati, stroškovno učinkovitostjo, varnostjo in kakovostjo storitev.
2. eu-LISA do 29. januarja 2026 in nato vsako leto med razvojno fazo usmerjevalnika pripravi poročilo o trenutnem stanju razvoja usmerjevalnika in ga predloži Evropskemu parlamentu ter Svetu. To poročilo vsebuje podrobne informacije o nastalih stroških in o morebitnih tveganjih, ki bi lahko vplivala na skupne stroške, ki se v skladu s členom 32 krijejo iz splošnega proračuna Unije.
3. Ko začne usmerjevalnik delovati, eu-LISA pripravi poročilo, v katerem podrobno pojasni, kako so bili izpolnjeni cilji, zlasti v zvezi z načrtovanjem in stroški, ter navede razloge za morebitna odstopanja, in to poročilo predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.
4. Komisija do 29. januarja 2029 in nato vsaka štiri leta pripravi poročilo, ki vsebuje splošno oceno te uredbe, tudi nujnosti in dodane vrednosti zbiranja podatkov API, vključno z oceno:
  - (a) uporabe te uredbe;
  - (b) v kolikšni meri je ta uredba dosegla svoje cilje;

- (c) učinka te uredbe na temeljne pravice, zaščitene s pravom Unije;
- (d) učinka te uredbe na potovalno izkušnjo zakonitih potnikov;
- (e) učinka te uredbe na konkurenčnost letalskega sektorja in breme, ki zaradi nje nastane podjetjem;
- (f) kakovosti podatkov, ki jih usmerjevalnik posreduje pristojnim mejnim organom;
- (g) učinkovitosti usmerjevalnika z vidika pristojnih mejnih organov.

Komisija za namene točke (e) prvega pododstavka v poročilu obravnava tudi vzajemno delovanje te uredbe in drugih ustreznih zakonodajnih aktov Unije, zlasti uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2017/2226 in (EU) 2018/1240, da bi ocenila splošni učinek z uredbo povezanih obveznosti poročanja na letalske prevoznike, opredelila določbe, ki bi lahko bile posodobljene in poenostavljene, kadar je to ustrezno, da bi tako zmanjšali breme za letalske prevoznike, ter preučila ukrepe, ki bi lahko bili sprejeti, da bi zmanjšali skupno stroškovno breme za letalske prevoznike.

5. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov in Agenciji Evropske unije za temeljne pravice predloži poročilo o oceni. Komisija na podlagi izvedene ocene Evropskemu parlamentu in Svetu po potrebi predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe.

6. Države članice in letalski prevozniki eu-LISA in Komisiji na zahtevo dajo na voljo informacije, potrebne za pripravo poročil iz odstavkov 2, 3 in 4, kot so podatki v zvezi z rezultati predhodnih preverjanj v informacijskih sistemih Unije in nacionalnih podatkovnih zbirkah na zunanjih mejah z uporabo podatkov API. Države članice dajo na voljo zlasti kvantitativne in kvalitativne informacije o zbiranju podatkov API z operativnega vidika. Informacije, ki jih dajo na voljo, ne vključujejo osebnih podatkov. Države članice se lahko vzdržijo posredovanja takih informacij, če in kolikor je to potrebno, da se ne razkrijejo zaupne delovne metode ali ogrozijo tekoče preiskave pristojnih mejnih organov. Komisija zagotovi, da so vse predložene zaupne informacije ustrezno zaščitene.

Člen 46

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporabljati se začne od datuma, ki je dve leti od datuma začetka delovanja usmerjevalnika, ki ga določi Komisija v skladu s členom 34.

Vendar se:

- (a) člen 5(7) in (8), člen 6(3), člen 9(6), člen 13(4), člen 14(5), člen 18(4), člen 23(2), člen 24(2), členi 25, 28 in 29, člen 32 (1) ter členi 34, 43 in 44 uporabljajo od 28. januarja 2025;
- (b) člen 5(6), člena 12 in 15, člen 17(1), (3) in (4), člen 18(1), (2) in (3) ter členi 20, 26, 27, 33 in 35 uporabljajo od datuma začetka delovanja usmerjevalnika, ki ga določi Komisija v skladu s členom 34.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 19. decembra 2024

Za Evropski parlament

predsednica

R. METSOLA

Za Svet

predsednik

BÓKA J.